

VGC JAARVERSLAG 2016

BRUSSELAARS
MAKEN SAMEN
STAD

BRUSSELAARS MAKEN SAMEN STAD

Inhoud

- 1 Brussel innoveert
- 2 Brussel daagt uit
- 3 Samen stad maken
- 4 Brussel versterken
- 5 Bouwen aan Brussel
- 6 Brussel beleven
- 7 Brussel in cijfers

Voorwoord

Brussel innoveren, stimuleren en koesteren

De VGC heeft in 2016 weer veel gebouwd en verbouwd. Op het eerste gezicht gaat het in deze jaarkrant veel over investeringen in bakstenen. Maar als u wat grondiger kijkt, ziet u dat al die investeringen vooral investeringen zijn in mensen.

INVESTEREN IN DE TOEKOMST

En in de toekomst van Brussel: want heel vaak gaat het om investeringen voor jonge mensen. Dat is broodnodig. Ook in 2016 groeide het aantal kinderen van minder dan 3 jaar in Brussel. Voor die kinderen is betaalbare kinderopvang nodig. In 2016 zorgde de VGC zelfs voor de grootste uitbreiding ooit in de Nederlandstalige kinderopvang in Brussel: liefst 284 nieuwe plaatsen in de kinderopvang voor baby's en peuters en in de buitenschoolse kinderopvang. Binnenkort moeten al die kinderen naar school. De VGC zorgt ervoor dat er ook dan nog genoeg plaats is in Nederlandstalige scholen. Dat zijn investeringen in de toekomst.

INVESTEREN IN GEMEENSCHAPSVORMING

U ziet het ook aan de uitgaven van de VGC: een groot deel van ons budget gaat nu naar onderwijs, vorming en duurzame investeringen in scholen en kinderopvang. De vernieuwde schoolcampus van Kasterlin-De Poolster was de grootste schoolinvestering in de geschiedenis van de VGC. We zijn er trots op dat het project in 2016 een prestigieuze architectuurprijs won. Maar nog trotser zijn we omdat de kwaliteit van de gebouwen ook afstraalt op de kwaliteit van de dienstverlening aan de kinderen. Daarnaast investeerden we enorm in cultuur, jeugd en sport: in nieuwe jeugdlokalen, nieuwe sporthallen, het eerste 'street work-out'-park van Brussel. Op termijn zijn dat investeringen in gezondheid en gemeenschapsvorming.

INVESTEREN IN EEN WARME STAD

Mooie, gemeenschapsvormende initiatieven krijgen veel ruimte in deze jaarkrant. Ook initiatieven van onderuit, zoals de artiestenparcours, growfunding of de geïntegreerde wijkwerking. En u krijgt nog meer voorbeelden van de warme aandacht van de VGC voor ouderen, etnisch-culturele minderheden en personen met een beperking. Onze aandacht voor welzijn, gezondheid en gezin is ook een kwestie van Brussel koesteren.

Eric Verrept
Leidend ambtenaar

U kunt de VGC-jaarverslagen ook online raadplegen op www.vgc.be/publicaties.

Highlights

De VGC blijft investeren in de uitbreiding van onderwijscapaciteit. Het afgelopen jaar maakte ze opnieuw middelen vrij, zowel voor renovaties van scholen, als voor nieuwbouwprojecten en tijdelijke infrastructuur bij verhuisbewegingen. U leest er alles over op blz. 23.

De VGC creëerde het voorbije jaar ook extra plaatsen in de kinderopvang, zowel voor de opvang van baby's en peuters als voor de buitenschoolse opvang. De extra plaatsen werden toegekend in die wijken en gemeenten waar het tekort het grootst is. Een overzicht op blz. 26 van dit jaarverslag.

In 2016 kreeg Atelier Groot Eiland samen met de VGC de Slim in de Stad-prijs. Het initiatief combineert arbeidszorg met stedelijke herwaardering in de kanaalzone en met de ontwikkeling van duurzame economie: een innovatieve praktijk voor stedelijk beleid. Hoe pakt Atelier Groot Eiland dat aan? Coördinator Tom Dedeurwaerder vertelt er alles over op blz. 18.

Investeringen waren er ook voor sportinfrastructuur, met onder meer een nieuwe sporthal. En in april 2016 ging in het Maximiliaanpark het eerste 'street work-out'-park van Brussel open, met de steun van de VGC. Tekst en uitleg op blz. 30.

1. BRUSSEL INNOVEERT

TIENERSCHOLEN STARTEN IN BRUSSEL

‘OUDERS MOGEN IN DE TIENERSCHOOL ALTIJD EEN OPEN DEUR VERWACHTEN’

In 2015 werkten de schoolbesturen van de vzw's Sint-Goedele Brussel en Heilige Familie met steun van de VGC een blauwdruk uit voor 'tienaerschoolen' in Brussel. Een tienerschool wil de breuklijn tussen het lager en het secundair onderwijs wegwerken door de twee laatste jaren van de lagere school en de twee eerste jaren van de secundaire school samen te voegen.

Klassieke structuur doorbroken

Klassiek bestaat ons onderwijs uit drie (tot vier) jaar kleuterschool, zes jaar lagere school en zes jaar secundaire school. De tienerschool doorbreekt die structuur. Leerlingen volgen vier jaar lager onderwijs, vier jaar tienerschool en vier jaar secundair onderwijs. Zo werkt de tienerschool de breuklijn weg tussen lager en secundair. Continuïteit in de opvolging van leerlingen is een van de speerpunten. De tienerschool sluit aan bij de natuurlijke ontwikkeling van kinderen en jongeren. Het is de bedoeling om volop in te spelen op hun noden, interesses en talenten.

Work in progress

Samen met de VGC en andere partners werken de schoolbesturen een curriculum uit voor de twee tienerschoolen die in de maak zijn.

Piet Vandermot is algemeen directeur van vzw Sint-Goedele Brussel en mede-initiatiefnemer van de tienerschool: Eén op de zeven leerlingen in Brussel blijft zitten in het eerste middelbaar. Hoewel ze behoorlijke resultaten haalden in de basisschool, is de kloof met het secundair onderwijs te groot. Daarin speelt de puberteit een belangrijke rol. Op mijn school stelde ik ook vast dat de pubers van de eerste graad meer aansluiting zochten bij de kinderen van de derde graad van het lager onderwijs. Daarom ben ik al jaren voorstander van een schoolstructuur waarin de leerlingen van de derde graad lager onderwijs samen zitten met de leerlingen van de eerste graad secundair, om de kloof tussen lager en secundair zoveel mogelijk te dichten.

Stef Colens, directeur van de basisschool Heilige Familie en mede-

initiatiefnemer, vult aan: De 4x4-structuur sluit aan op het idee van een brede eerste graad in de hervorming van het secundair onderwijs. We vermijden dat tieners een school- of studiekeuze moeten maken op een moment dat ze kwetsbaar op zoek zijn naar hun eigen identiteit.

Wat maakt de tienerschool innovatief?

Wat onmiddellijk opvalt, is de samenstelling van de tienerschool: het is zoals het woord het duidelijk zegt, een school voor tieners, voor 10- tot 14-jarigen. In de tienerschool wordt een leerlingengroep vier jaar begeleid door één mentor en door dezelfde vakleerkrachten. Daardoor ontstaat een leerlingvolgsysteem dat de leerling vier jaar met dezelfde ogen en oren opvolgt.

‘Twaalf jaar is geen goede leeftijd om te kiezen wat je wil studeren omdat je dan vaak worstelt met je eigen identiteit’, stellen een aantal directeurs vast. Daarom starten ze in 2018 in Anderlecht met een ‘tienaerschool’, waarbij basisschool en middelbaar soepel in elkaar overvloeien.

HET NIEUWSBLAD, 25 OKTOBER 2016

Vier jaar in de lagere school, vier jaar in de tienerschool en vier jaar in het middelbaar, dat nieuwe systeem komt er op vraag van een aantal directeurs. Zij ervaren dat in de praktijk de overgang van de lagere school naar het middelbaar vaak moeilijk is en sommige leerlingen hier problemen mee hebben.

DE MORGEN, 25 OKTOBER 2016

HUIDIG SYSTEEM

6 JAAR
LAGERE SCHOOL

6 JAAR
SECUNDAIRE SCHOOL

NIEUW SYSTEEM

4 JAAR
LAGERE SCHOOL

4 JAAR
TIENERSCHOOL

4 JAAR
SECUNDAIRE SCHOOL

Typisch tienerschool is ook het leerproces. Aan de ene kant heb je een kerncurriculum van wiskunde, Nederlands en vreemde talen, wetenschappen en techniek, mens en samenleving, muzische en lichamelijke vorming. Daarnaast is er een thematisch curriculum waarin de tieners kerngroepoverstijgend werken aan vakgebonden en vakoverschrijdende eindtermen. De inhoud die niet uitdrukkelijk aan bod komen in het kerncurriculum, krijgen ze dan thematisch en geïntegreerd aangeboden. In dat leerproces houden we rekening met vier leerlijnen rond samenwerken, talentdetectie en -ontwikkeling, zelfsturing en -reflectie, en communicatie. Ten slotte werkt een tienerschool met een evaluatiesysteem met 'ik kan-doelen': de eerste evaluator is de leerling zelf, daarnaast wordt hij geëvalueerd door zijn leerkrachten en ouders. Ouders hebben op elk moment zicht op de ontwikkeling van hun kind.

Waardoor is de tienerschool anders dan een 'gewone' basisschool of secundaire school?

Pubers hebben in hun zoektocht naar identiteit behoefte aan vertrouwen, aan eenduidigheid, aan continuïteit en aan een consequente houding. Jongeren krijgen vier jaar lang dezelfde tools aangereikt door hetzelfde team. De tienerschool kent ook geen leerjaren, zoals in het basisschool- en het secundair onderwijs, maar werkt met kerngroepen. De kerngroep bestaat uit de jongeren en hun mentor, en is heterogeen. De kerngroep blijft vier

jaar samen. De mentor is de ankerfiguur voor de tiener en zijn ouders. Hij ontwikkelt een hechte vertrouwensband met de jongere en zijn ouders, en volgt de jongere in zijn volledige loopbaan op de tienerschool.

Wat kunnen leerlingen en hun ouders verwachten van de tienerschool, en omgekeerd: wat verwachten jullie van hen?

Ouders mogen in de tienerschool altijd een open deur verwachten. Elke maand komt er een toonmoment van de projecten die de kinderen uitwerken. Dat zijn dus meer ontmoetingsmomenten dan de traditionele evaluatiecontacten. De rol van de ouder is ook belangrijk bij de inschrijving: dan gaat er veel aandacht naar de informatie die de ouders geven. Maar er is ook interesse voor de ouder zelf. Waar liggen de sterktes en talenten van de ouders? Waar zien ze voor zichzelf een rol weggelegd op school?

Ook de infrastructuur van de tienerschool is innovatief?

Om voor onze tieners een stimulerende leer- en leefomgeving te creëren, is een multifunctioneel gebouw heel belangrijk. We houden rekening met de elementen die nodig zijn om een 'brede school' te realiseren. De tienerschool werkt met flexibele leefruimtes, grote multifunctionele ruimtes en overleg-ruimtes waarin er overal toegang is tot internet. Ook het meubilair is modulair zodat het gemakkelijk en snel verplaatsbaar is en flexibel inzetbaar en ruimtebesparend.

www.onderwijsinbrussel.be/ondersteuning/de-tienerschool-een-nieuw-onderwijsconcept

© Lander Loeckx

CLB'S GO! EN VGC GAAN NAUWER SAMENWERKEN

'ONZE BRUSSELSTEM KLINKT NU LUIDER'

Sinds 1 september 2016 werken de centra voor leerlingenbegeleiding van het GO! onderwijs van de Vlaamse Gemeenschap (CLB Brussel) en dat van de Vlaamse Gemeenschapscommissie (CLB N-Brussel) samen op één adres in Sint-Agatha-Berchem, en met een gedeelde visie. Netoverschrijdend samenwerken: in het onderwijs is het nog altijd vooruitstrevend.

Hoe goed kenden jullie elkaar al? Werkten jullie vroeger al samen?

Deborah Van Humbeek (CLB Brussel): De CLB's in Brussel hebben een samenwerkingsverband. Wij kwamen vroeger al regelmatig samen omdat de grootstedelijke werking in Brussel toch wel heel specifiek is. De leerlingen van het Nederlandstalig onderwijs in Brussel zijn overwegend meertalig en multicultureel. Tegenwoordig veranderen leerlingen gemakkelijk van school waardoor eenzelfde leerling in zijn schoolloopbaan soms begeleid werd door verschillende CLB's.

Liesbeth Holvoet (CLB N-Brussel): Netoverschrijdend werken was en is heel belangrijk. Door de tweetaligheid van Brussel moeten we uiteraard ook samenwerken met onze Franstalige collega's.

Waarom kozen jullie uiteindelijk voor een gezamenlijk hoofdgebouw?

Deborah: CLB Brussel moest sowieso verhuizen in 2017. We hebben verschillende opties bekeken. De twee CLB's werkten al samen om kennis en expertise uit te wisselen en op te bouwen. Er was nog plaats in het gebouw in de Technologiestraat. Samenhuizen was een logisch gevolg en de beste manier om onze kennisdeling en expertise-uitwisseling te maximaliseren, en zo de kwaliteit van onze dienstverlening te verbeteren.

Doen jullie nu hetzelfde werk onder een verschillende vlag (VGC of GO!) of zijn er duidelijke verschillen?

Deborah: Omdat we onder hetzelfde CLB-decreet vallen, doen we in principe hetzelfde werk. De concrete invulling verschilt wel. Het team dat je samenstelt, de organisatie en de cultuur zijn de grootste verschilpunten. **Liesbeth:** CLB N-Brussel werkt heel schoolnaabij. Aan elke school hangt één klein team vast. En elk team is verantwoordelijk voor vier tot vijf scholen. Elke week hebben we een teamvergadering in het hoofdkantoor, maar de collega's werken zelfstandig en spenderen veel tijd in de scholen zelf.

Deborah: De collega's van CLB Brussel werken meer vanuit het hoofdkantoor. Wij hebben grotere teams met verschillende mensen uit dezelfde discipline waardoor we in ons team meer onderling expertise uitwisselen. Wij gaan alleen naar de scholen op vraag van de ouders of van de scholen zelf. Wij hebben dus geen permanentie in de scholen.

Op welke vlakken is de inhoudelijke samenwerking interessant?

Liesbeth: Vroeger werkten we wel al samen, maar nu spreken mensen elkaar veel meer spontaan aan. We werken nu aan een gemeenschappelijk vormingsplan. De samenwerking groeide vooral op operationeel niveau.

Deborah: We zitten samen vóór we naar een overleg gaan en komen dan al tot gezamenlijke standpunten. Daardoor groeien we naar elkaar toe. Door ons gezamenlijk Brussels standpunt staan we dan ook sterker in vergaderingen en overlegmomenten. Onze Brusselstem klinkt nu luider. De informatie-uitwisseling loopt ook veel vlotter omdat je bij elkaar zit.

“ MENSEN DIE ERVOOR KIEZEN OM VOOR EEN BRUSSELS CLB TE WERKEN, ZIJN HEEL GEËNGAGEERD EN WILLEN DE BRUSSELSE UITDAGINGEN AANGAAN. ”

Hoe betrokken zijn de medewerkers van de CLB's bij de grootstedelijke uitdagingen in Brussel?

Deborah: Mensen die ervoor kiezen om voor een Brussels CLB te werken, zijn heel geëngageerd en willen de Brusselse uitdagingen aangaan. De voeling met Brussel is er door het contact met onze cliënten: de Brusselse scholen, hun leerlingen en de ouders. De privé- én de beroepsachtergrond van ons team is heel divers. En iedereen heeft wel een link met Brussel. Dat zorgt voor veel Brusselkennis.

www.clbnbrussel.be
www.clbbrussel.be

© Wouter Van Vaerenbergh

TWEETALIGE LERARENOPLEIDING SLUIT BETER AAN BIJ BRUSSELSE REALITEIT

In 2016 startten de departementen Onderwijs en Pedagogie van de Erasmushogeschool Brussel en de Haute Ecole Francisco Ferrer een studie- en pilootproject op voor een tweetalige lerarenopleiding.

Die zal leerkrachten opleiden via een taalversterkende basisopleiding in de eigen instelling, gevolgd door een verkort aanvullend traject bij de andere instelling, waarbij er een evidente uitwisseling is van docenten en studenten, methodieken en pedagogische competenties. Zodra een student de twee diploma's op zak heeft – eentje erkend door de Vlaamse Gemeenschap, eentje erkend door de Franse Gemeenschap – kan hij of zij in beide onderwijssystemen aan de slag, gewapend met de beste meertalige, stedelijke en pedagogische inzichten. Op deze manier kunnen de lerarenopleidingen beter aansluiten bij de Brusselse realiteit. Volgend academiejaar starten de eerste studenten die tweetalig afstuderen.

Samen met de Brusselse Hoofdstedelijke Regering, de Franse Gemeenschapscommissie en het stadsbestuur van de Stad Brussel wil de VGC meertaligheid een plaats geven in het onderwijs. De VGC neemt de rol op van facilitator en trekker van de oprichting van de tweetalige lerarenopleiding.

Waarom is een tweetalige lerarenopleiding zo belangrijk voor Brussel?

Frank Noten (directeur van het departement Onderwijs en Pedagogie aan de Erasmushogeschool Brussel): De tweetalige opleiding past in de constructieve samenwerking van de twee gemeenschappen in Brussel. Ook internationaal winnen meertaligheid en taalbevordering trouwens aan belang. Door onze expertise te combineren en te versterken, versterken we ook de opleiding van toekomstige leraren. En het project sluit aan bij het immersieonderwijs waarin leerlingen sommige lessen krijgen in een andere taal. Die leerlingen moeten perfect kunnen doorstromen naar de tweetalige lerarenopleiding, en daarna bijvoorbeeld gaan lesgeven in scholen die immersieonderwijs aanbieden.

Hoe kan dit project het Brusselse onderwijs versterken?

De tweetalige lerarenopleiding komt inderdaad tegemoet aan onderwijskundige en maatschappelijke noden. De evolutie naar meertalig onderwijs is een meerwaarde. En voor degelijk meertalig onderwijs heb je degelijke professionals nodig. De figuur van de leraar is cruciaal om een sterk taalbeleid te realiseren en te verankeren op school. In hun opleiding staat uitwisseling tussen de Brusselse gemeenschappen centraal: onze afstuderende professionals zullen niet alleen meertalig sterk staan, maar ook beter voorbereid zijn op de grootstedelijke onderwijsrealiteit. Handig om een brug te vormen tussen school- en thuiscultuur, wat dan weer kan leiden tot betere schoolresultaten van de leerlingen.

Ja, we verwachten dat de opleiding de studenten warmer gaat maken voor het lerarenberoep in Brussel. We mikken dus ook op minder uitstroom van leraren uit Brussel. We zien leraren niet enkel als technici met basiscompetenties, maar ook als mensen die een verschil kunnen maken in het nastreven van sociale gelijkheid.

“ IN HUN OPLEIDING STAAT UITWISSELING TUSSEN DE BRUSSELSE GEMEENSCHAPPEN CENTRAAL: ONZE AFSTUDERENDE PROFESSIONALS ZULLEN NIET ALLEEN MEERTALIG STERK STAAN, MAAR OOK BETER VOORBEREID ZIJN OP DE GROOTSTEDELIJKE ONDERWIJSREALITEIT. NIET ALLEEN WORDT AAN DE KENNIS VAN DE ANDERE TAAL GEWERKT, OOK HET LESGEVEN IN DE EIGEN ONDERWIJSTAAL WORDT VERBETERD. ”

Hoe ga je die tweetalige diploma's realiseren?

Voor het project ontwikkelen we een module die de student na de basisopleiding in de andere taal gaat volgen. Na hun basisopleiding gaan onze afgestudeerde studenten een academiejaar in het Frans aan de Ecole Francisco Ferrer volgen. En hun afgestudeerde studenten volgen een academiejaar in het Nederlands bij ons. Als ze slagen, krijgen ze een diploma van de twee hogescholen. En dus meer arbeidskansen in het Franstalig en in het Nederlandstalig onderwijs. Om de overstap naar de extra module voor te bereiden, nemen we reeds in de basisopleiding een aantal maatregelen: een versterkt taaltraject, gemeenschappelijke taalmethodieken, stageplaatsen in de andere taalgemeenschap, enzovoort. Gaandeweg komen de leraren in spe in contact met de andere onderwijswereld en met de andere onderwijsrealiteit. Zo ontwikkelen ze de competenties die ze nodig hebben in de meertalige grootstedelijke onderwijscontext.

www.erasmushogeschool.be/opleidingen/bachelors/lager-onderwijs/tweetalige-leraar
www.he-ferrer.eu/formations/pedagogique

▲ Volgend academiejaar starten de eerste studenten die tweetalig afstuderen.

HET OCB SPEELT IN OP ONDERWIJS- UITDAGINGEN VAN DE 21STE EEUW

De wereld verandert razendsnel. Hoe past onderwijs zich aan? Welke competenties hebben kinderen nodig in 'de grootstad Brussel' van de 21ste eeuw? En hoe speelt het Onderwijscentrum Brussel daarop in?

Onderwijsdag met professor Kris Van den Branden

Als afsluiter van het schooljaar 2015-2016 organiseerde het Onderwijscentrum Brussel een onderwijsdag voor alle directeurs van het Nederlandstalig basis- en secundair onderwijs in Brussel. Kris Van den Branden stelde er zijn boek *Onderwijs voor de 21ste eeuw* voor. Hij gaf er antwoorden op grote vragen over het onderwijs van de 21ste eeuw zoals: Welke competenties moeten onze leerlingen ontwikkelen die cruciaal zijn voor hun toekomstig leven en voor de toekomst van de planeet? Hoe kunnen we de energie die studenten investeren in onderwijs maximaal omzetten in leren en ontwikkeling? Hoe zorgen we dat geen enkel talent verloren gaat en onderwijs optimaal werkt voor elke leerling, ongeacht zijn of haar achtergrond? Met de opgedane kennis gingen de directeurs met hun leerkrachten aan het werk.

Onderwijsondersteuners

De scholen staan er niet alleen voor. Ze kunnen een beroep doen op een onderwijsondersteuner van het Onderwijscentrum Brussel. Die ondersteunt op maat van en in samenwerking met de school op basis van de behoeften van de leerkrachten. De ondersteuner begeleidt veranderingen die voor iedereen haalbaar zijn en die de kwaliteit van het Nederlandstalig onderwijs in Brussel vergroten. Om de expertise van het Onderwijscentrum Brussel nog beter te bundelen en beschikbaar te maken voor alle scholen, werkt het OCB vanaf schooljaar 2016-2017 in regionale ondersteuningsteams.

Veertig nieuwe vormen bij het OCB

Het vormingsaanbod voor leerkrachten uit het Nederlandstalig onderwijs in Brussel wordt al jaren gesmaakt door de directies en de leerkrachten uit gewoon en buitengewoon basis- en secundair onderwijs. Het was tijd om een blik op de toekomst te werpen en een antwoord te zoeken op moderne uitdagingen zoals mediawijsheid, meertaligheid en de diverse samenleving.

Dat resulteerde in meer dan veertig nieuwe vormen, met een aanbod voor nieuwe en huidige leerkrachten, directeurs, bredeschool-coördinatoren en hoofdanimatoren van de VGC-speelpleinen. De immense opdracht werd gerealiseerd door een vijftigtal ondersteuners, soms in samenwerking met andere organisaties. De meer dan 1.200 inschrijvingen bewijzen dat het aanbod aansloeg.

“ HOE ZORGEN WE DAT
GEEN ENKEL TALENT
VERLOREN GAAT
EN ONDERWIJS OPTIMAAL
WERKT VOOR ELKE LEERLING,
ONGEACHT ZIJN OF HAAR
ACHTERGROND? ”

Naast vormen biedt het Onderwijscentrum Brussel de mogelijkheid om praktijkervaringen en concrete noden te delen met andere leerkrachten via praktijkwinkels en intervisiegroepen. Vooral de intervisie rond onderwijs aan tieners draait op volle toeren.

www.onderwijscentrumbrussel.be
www.onderwijscentrumbrussel.be/diensten/vorming-en-uitwisseling

© Lander Loecx

© Lander Loecx

© Caroline Boudry

© Caroline Boudry

VGC KIJKT OVER HET MUURTJE

BRUSSEL VERKENT KINDER- OPVANG IN KOPENHAGEN

In Denemarken, waar de leerplicht op zes jaar ligt, werd vijftig jaar geleden de kinderopvang verbonden met de kleuterschool. Vandaag verblijven de meeste Deense baby's, peuters en kleuters van hun eerste tot hun zesde jaar in børnehuse (kinderhuizen). Een Brusselse delegatie trok met onderzoekers en medewerkers uit de Nederlandstalige kinderopvang, de basisscholen en de VGC naar Kopenhagen om er inspiratie op te doen. De Deense kinderopvang is erop gericht kinderen de beste tijd van hun leven te bezorgen. Educatie en zorg gaan er hand in hand.

KIND CENTRAAL

Elk kind heeft een warme, liefdevolle en stimulerende omgeving nodig om zich goed te ontwikkelen. Dat geldt zowel voor thuis als in de

kinderopvang en op school. Voor veel peuters is de overgang van het ene vertrouwde milieu naar het andere een moeilijke periode. De VGC wil deze overstap vlotter en warmer maken en buigt zich over de vraag hoe de kinderopvang en het onderwijs daar samen aan kunnen bijdragen.

Elk kindhuis heeft eigen accenten maar de kernwaarden in Denemarken zijn dezelfde: de kinderen staan centraal en krijgen veel vrijheid en vertrouwen. Verder is de groep belangrijk en is er veel aandacht voor creativiteit, fysieke beweging en het buitenleven. Ook bij koud weer spelen de kinderen buiten, goed ingeduffeld in hun skipak.

De Deense kinderkinderhuizen zijn inspirerend, maar niet perfect.

Ze streven geen sociale mix na. Bij de mooiste kinderkinderhuizen is er een wachtlijst. En niet iedereen kan die wachttijd overbruggen (langer thuis blijven of een au pair nemen). De gedegen Deense kinderopvang kan overigens de kloof tussen kansarme en middenklassenkinderen niet overbruggen. Al loopt er momenteel een project waarmee de overheid hoopt die kloof te verkleinen.

De conclusie is dat het Deense model ons kan inspireren en stimuleren om ervoor te zorgen dat elk kind zich goed voelt, thuis, in een kinderdagverblijf en op school.

2. BRUSSEL DAAGT UIT

GEMEENSCHAPSCENTRA NODIGEN SCHOLIEREN UIT VOOR CULTUUR EN KUNSTEDUCATIE

Als schoolkinderen buitenkomen uit een theater- of filmvoorstelling, vragen ze dikwijls: 'Mogen we nog eens terugkomen?' De Brusselse gemeenschapscentra willen elk kind in het Nederlandstalig onderwijs in contact brengen met cultuur. Hilde De Pessemier is cultuurmedewerker en steekt elk jaar een boeiend en gevarieerd cultuurprogramma voor de Nederlandstalige scholen van Schaarbeek, Evere, Haren en Sint-Joost-ten-Node in elkaar. Een aanbod dat leerlingen inspireert, emotioneert, in beweging zet en hun kijk op de wereld verbreedt.

© Sophie Nuytten

Hilde De Pessemier: Achtien gemeenschapscentra bieden scholen een programma op maat van hun leerlingen. Een heel divers aanbod met podiumactiviteiten en educatie. Op verschillende podia bieden we theater, film, dans en muziek. Daarnaast ook een uitgebreid aanbod kunst- en milieueducatie, stadswandelingen en andere projecten in de gemeenschapscentra en op diverse locaties in de stad.

HOE IS DIE SCHOLENWERKING GEGROEID? Vroeger stelde een gemeenschapscentrum zijn eigen schoolprogramma samen.

Het personeelslid dat de scholenprogramma's verzorgt, doet dat naast tal van andere taken, waardoor er weinig tijd voor prospectie is. Er bestond wel een scholencommissie waar de programmatoeren samen zaten en waar gemeenschappelijke projecten ontstonden, maar deze vergaderingen leidden niet altijd tot de gewenste resultaten. Eigenlijk had elk centrum hetzelfde probleem. Iedereen besteedde een stukje van zijn tijd aan de schoolprogramma's, maar niemand had tijd om te verdiepen. Daarom kozen we in regio Noord voor één persoon, ik dus, als coördinator en organisator van de scholenprogramma's voor De Kriekelaar, Everna, De Linde en Ten Noey.

“ LEERLINGEN LEREN VERWOORDEN HOE ZE EEN VOORSTELLING BELEEFDEN, VORMEN ZICH EEN MENING, OF MAKEN EEN TABOE BESPREEKBAAR. ”

Momenteel zijn we bezig de hoofdstedelijke scholenwerking te reorganiseren. De scholencommissie zal nog een drietal keer per jaar samen komen en daarnaast gaan we werken met werkgroepen: een werkgroep theater, film, muziek, kunsteducatie, milieueducatie, communicatie en een voor het zakelijke. Bedoeling is dat leden van de werkgroepen niet alleen in functie van hun eigen centrum denken, maar ook voor de andere centra. Als vroeger een voorstelling niet haalbaar leek voor een gemeenschapscentrum, was de kous af. Nu denk je: Misschien lukt het wel in een ander gemeenschapscentrum? Door samen te programmeren, kun je dezelfde voorstelling in verschillende gemeenschapscentra spelen. Zo sluit je gemakkelijker prijsdeals met theatergezelschappen en verhoog je de kwaliteit.

WERKEN DE ANDERE REGIO'S OOK SAMEN ZOALS REGIO NOORD?

Schoolpodium Noord bestaat nu elf jaar. Sinds vorig jaar communiceren zes andere gemeenschapscentra hun aanbod gezamenlijk via één website, SchoolPodium Oost. En een derde samenwerking in de noordwestkant zit er aan te komen. Stilaan begint iedereen de voordelen te zien om zijn aanbod buiten de gemeentegrenzen aan te bieden. Ook voor scholen biedt het

voordelen. Soms ligt een school dicht bij het gemeenschapscentrum van een buurgemeente of is het makkelijker bereikbaar en zijn gemeentegrenzen dus niet logisch om te bepalen waar een school naar een voorstelling gaat.

De verschillen in infrastructuur, ligging of de interne werking van elk gemeenschapscentrum zijn een extra troef voor samenwerking. Zo heeft bijvoorbeeld De Kriekelaar een grote zaal en Everna een goed uitgerust jeugdatelier. Voor schoolkinderen is het tof als ze naar een theatervoorstelling kunnen gaan in een echte theaterzaal met professionele belichting, decors en goede zitplaatsen. Voor kunsteducatieve workshops biedt Everna dan weer de gepaste infrastructuur.

▲ Brochure Schoolpodium Noord, een van de samenwerkingen tussen Brusselse gemeenschapscentra rond scholenprogramma's

KRIJG JE VLOT ALLE SCHOLEN MEE?

Kleuters en lagereschoolkinderen bieden we een mooi programmapakket aan, waardoor we de meeste scholen bereiken. Dat willen we uitbreiden naar secundaire scholen. Dit is veel moeilijker. Wij willen ook de scholen die de weg naar de grote cultuurhuizen niet vinden, vaak beroeps- en technische scholen, bereiken met ons aanbod. Dat lukt ons steeds beter door een programma op maat aan te bieden. Bijvoorbeeld een dansvoorstelling met urban-dance invloeden of met een andere canon dan onze Westerse. Geleidelijk aan tonen meer TSO- en BSO-scholen interesse. Leerkrachten merken dat hun leerlingen positief staan tegenover cultuur en zijn daardoor gemotiveerd om hen te laten participeren. Als er maar voldoende raakvlakken zijn met hun leefwereld.

Theater- en museumuitstappen kunnen scholieren inspireren en hen inzichten aanreiken over kunst, cultuur en de bijhorende creatieve en professionele mogelijkheden. Misschien kan net een creatieve of artistieke carrière, waar taal een minder belangrijke rol speelt, juist een toekomst bieden. Schminkster, geluidstechnicus, decorbouwer, architect: het zijn creatieve beroepen die te weinig gekend zijn bij jongeren. Verder kan een film of theatervoorstelling ook de aanleiding vormen voor een debat of discussie. Leerlingen leren verwoorden hoe ze een voorstelling beleefden, vormen zich een mening, of maken een taboe bespreekbaar.

WAAROM VINDEN DE GEMEENSCHAPSCENTRA DIE SCHOLENWERKING BELANGRIJK?

Gemeenschapscentra bevorderen cultuurparticipatie. Hoe jonger wij een publiek warm maken voor cultuur, hoe meer kans dat zij later ook zullen participeren. Het belang van die cultuurbeleving is onze grootste motivatie. Kennis over en participatie aan de artistieke wereld bepaalt het verschil tussen succesvol deelnemen aan onze samenleving of niet. De verhalen die onze wereld vormgeven, worden grotendeels verteld door artiesten, verhalenvertellers zoals schrijvers en auteurs, niet zelden bepalen zij mee de publieke opinie. We moeten generatie na generatie de kans geven om de verhalen zelf vorm te geven en te bepalen hoe we onze samenleving definiëren.

HOE ZIE JE DE TOEKOMST VOOR DE SCHOLENWERKING?

Ik geloof in één gemeenschappelijk en divers aanbod van alle centra waaruit alle Brusselse scholen kunnen kiezen. Nu is dat nog te ingewikkeld omdat de middelen verspreid zitten over de verschillende gemeenschapscentra. Wil een gemeenschapscentrum uit Schaarbeek wel betalen voor een school uit Elsene? Deze werkingsbudgetten zijn de laatste 10 jaren niet gegroeid, zodat er maar één optie is: samenwerken.

Momenteel zijn we aan het onderzoeken hoe we kunnen samenwerken op gebied van communicatie. Het zou fijn zijn om vanuit de VGC één website te ontwikkelen met het volledige aanbod én inschrijfmogelijkheid voor scholen. Verder hoop ik dat de samenwerkingen met externe partners zoals Bozar, Jeugd en Muziek, KVS, Brusselse musea nog kunnen uitbreiden. Dit maakt ons aanbod groter, diverser en sterker. Een symfonisch orkest kunnen we niet uitnodigen in een gemeenschapscentrum. En ons publiek woont wel in Brussel, maar komt zelden of nooit in een museum.

SCHOLENWERKING CULTUURCENTRUM BRUSSEL 2015-2016

Aantal activiteiten

Aantal deelnemers

BRUSSELS E-BOEK PROMOOT E-LEZEN

E-BOEK GEEFT JONGE SCHRIJVERS DUWTJE IN DE RUG

Voor de Brusselse bibliotheken stond de Digitale Week van 8 tot 16 oktober 2016 in het teken van digitaal lezen, e-readers en e-boeken.

De openbare bibliotheek speelt een toenemende rol in de inclusieve digitale samenleving. De Brusselse bibliotheken adviseren en helpen hun gebruikers bij vragen rond e-boeken, e-readers of tablets.

Bruzzel in kortverhalen

Hoogtepunt van de Digitale Week was de uitgave van het e-boek *Bruzzel in kortverhalen* in samenwerking met BRUZZ. Het e-boek bundelt de beste verhalen van de kortverhalenwedstrijden die Brussel Deze Week in 2014 en 2015 organiseerde. Voor het eerst werden de verhalen nu gebundeld. Zo konden liefhebbers van digitale literatuur gratis kennismaken met verhalen over Brussel en kregen de beginnende auteurs een extra duwtje in de rug.

In december verscheen dankzij Luisterpunt ook een Daisy-boek van de kortverhalen. Via dat luisterboek komen de Brusselse verhalen nu ook in het bereik van iedereen die moeilijk gewone, gedrukte of digitale boeken kan lezen. Hoofdredacteur Jeroen Roppe van BRUZZ leende zijn radiostem om de verhalen in te lezen.

www.brusselsebibliotheken.be/eboek

Brussel digitaal ontdekken

'Met het e-boek *Bruzzel in kortverhalen* willen we Brusselaars op een speelse en positieve manier laten kennismaken met de digitale toekomst van boeken. Met deze primeur kunnen Brusselaars hun stad alvast digitaal herontdekken. De verschillende verhalen nemen je mee op stap in onze hoofdstad. Misschien ontdek je wel plekjes in Brussel waar je nooit eerder bent geweest.'

UIT DE INLEIDING VAN HET E-BOEK *BRUZZEL IN KORTVERHALEN*

Je toonde me je mooiste plekje Brussel

'We namen de Wattman richting Brugmann. Ergens onderweg duwde je me naar buiten. In een stukje Jette dat me onbekend was, eindigden we onze nacht. Je rammelde met het hekken, in een verte flakkerden kaarsjes tevoorschijn. We naderden de rots. Een gloed van kaarslicht, kitsch en neon. Onze gezichten waren kampvuren. We gingen op de bankjes zitten. Je toonde me jouw mooiste plekje Brussel, vroeg me goed te luisteren en ik hoorde geen stad meer, ik hoorde helemaal niks. Ik zag alleen jou.'

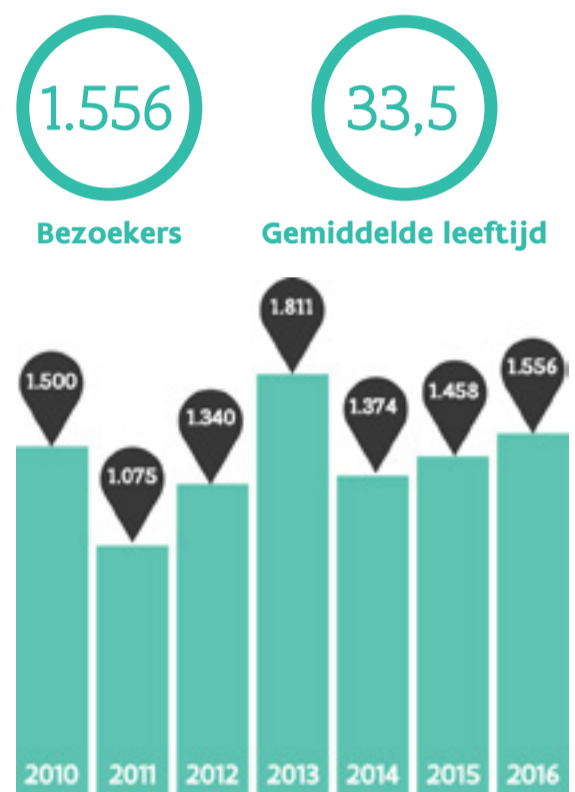
FRAGMENT CINEMA MUET VAN KIM VANDERPOORTEN, LAUREAAT VAN 'BDW'S VERHALENWEDSTRIJD 2014'

OPLEIDINGS- BEURS

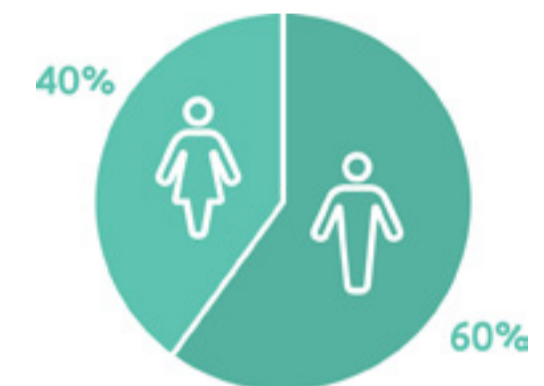
Op 16 juni vond in de Ancienne Belgique de achtste opleidingsbeurs plaats. Die richt zich in de eerste plaats op Nederlandstalige en anderstalige werkzoekenden. Zij krijgen er een overzicht van de Nederlandstalige Brusselse beroepsopleidingen en werkervaringsprojecten, waarmee ze hun kansen op werk kunnen vergroten.

Tracé Brussel vzw en de Brusselse Werkwinkels stonden in voor de organisatie, in samenwerking met VDAB en Actiris. De opleidingsbeurs krijgt steun van de Vlaamse Gemeenschapscommissie, de Vlaamse overheid en het Brussels Hoofdstedelijk Gewest.

www.schakelsnaarwerk.be/nl/opleidingsbeurs

Evolutie aantal bezoekers

**Verdeling vrouwelijke/
mannelijke bezoekers**

SCHOLEN AAN DE SLAG MET MODERN MATERIAAL

Nieuwe materialen zijn vaak duur, maar ook essentieel om jongeren optimaal voor te bereiden op de arbeidsmarkt. Een eigentijdse uitrusting bevordert de kwaliteit van het onderwijs. Daarom sloegen de Vlaamse Gemeenschapscommissie en het Brussels Hoofdstedelijk Gewest de handen in elkaar en gaven ze 22 Nederlandstalige technische scholen, beroepsscholen, kunsthumaniora en Centra voor Leren en Werken financiële steun voor de aankoop van modern technisch materiaal. De scholen kochten er onder andere kappersstoelen, handscanners, verfmengmachines, lastafels, een cirkelzaagmachine en boormachines mee aan.

© Lander Loeckx

STUDIEKEUZEBEURS

De studiekeuzebeurs 2016 vond plaats van 15 tot 18 november in De Kelders (Abattoir) in Anderlecht. Nieuw dit jaar was de scholenmarkt. Leerlingen van de derde graad basisonderwijs en de eerste graad secundair onderwijs en hun ouders konden er kennismaken met de verschillende studierichtingen en scholen van het Nederlandstalig secundair onderwijs in Brussel.

www.onderwijsinbrussel.be/studiekeuzebeurs

101
Klasgroepen

2.745
Bezoekende leerlingen

156
Voorgestelde
studiekeuzerichtingen

30
Standen

116
Bezoekende
ouders

27
Standhouders
(scholen en
CLB's)

19
Scholen
op scholenmarkt

© Lander Loeckx

© Youssef Amchir

© Youssef Amchir

WIJKWERKING PAKT ARMOEDE AAN

De VGC engageerde zich om vanaf 2016 elk jaar 240.000 euro te investeren in vier Brusselse wijkwerkingen: Buurthuis Bonnevie in Sint-Jans-Molenbeek, De Buurtwinkel in de Anneessenswijk, het Wijkpartenariaat in de Noordwijk en Buurtwerk Chambéry in Etterbeek.

De vier organisaties bestrijden armoede en werken aan sociale wijkontwikkeling. Ze doen dat in een nauw samenspel met de lokale gemeenschapspartners. Door de vier werkingen structureel te ondersteunen, zorgt de VGC voor een stabiele basis voor sociale wijkontwikkeling in vier Brusselse transitiebuurten.

De wijkwerkingen vertrekken vanuit de behoeften van de buurt. Chambéry baat een sociaal restaurant uit dat populair is bij veel ouderen in de buurt. In Molenbeek leven duizenden mensen in slechte huizen. Daarom investeert Bonnevie in een renovatiedienst en ondersteunt het huurders. Het Wijkpartenariaat wil dat gezinnen uit de Noordwijk op vakantie kunnen gaan en wil ook de digitale kloof dichten.

De Buurtwinkel werkt aan sociaal ont-haal voor de vele buurtbewoners die de weg naar reguliere diensten niet vinden.

“ WIJKWERKING
WORDT EEN TWEDE
THUIS WAAR MENSEN
ELKAAR ONTMOETEN,
OPLEIDING VOLGEN
OF TERECHTKUNNEN
MET HUN VRAGEN. ”

Laagdrempelig

De vier geïntegreerde wijkwerkingen kiezen allemaal voor een laagdrempelige aanpak vanuit één herkenbaar buurt-huis. Die buurtgerichte aanpak maakt de wijkwerkingen bijzonder. Voor mensen uit deze wijken, jong en oud, zijn ze een tweede thuis waar ze elkaar ontmoeten, een opleiding volgen of te rade gaan als ze administratieve vragen of een probleem hebben.

De geïntegreerde wijkwerkingen werken op de brug tussen verschillende domeinen en bevoegdheden. Ze zijn zelf organisator van een armoedewerking, een klusjesdienst, een lokaal diensten-centrum. Ze werken nauw samen met de lokale werkingen van D'Broej en Samenlevingsopbouw Brussel. Ze smeden stedelijke coalities met lokale partners, zoals scholen, gemeenschapscentra kwetsbare ouders om online in te schrijven voor een kinderdagverblijf, een Nederlandstalige school of de vrijetijdspas Paspapote.

Voor de VGC zijn de wijkwerkingen ook belangrijke toeleiders. Ze verlagen effectief de drempel naar bijvoorbeeld het Huis van het Nederlands, de Werkwinkel van Tracé, CAW Brussel of geestelijke gezondheidszorg. De wijkwerkingen ondersteunen samen met de gemeenschapscentra kwetsbare ouders om online in te schrijven voor een kinderdagverblijf, een Nederlandstalige school of de vrijetijdspas Paspapote.

▲ Chambéry baat een sociaal restaurant uit dat populair is bij veel ouderen in de buurt. Op 22 december schoven koning Filip en koningin Mathilde mee aan bij de kerstmaaltijd.

GROEIBOEK ANDERSTALIGE NIEUWKOMERS

Het Onderwijscentrum Brussel organiseerde van 2007 tot 2015 een intervisiewerking met leerkrachten die anderstalige nieuwkomers en vluchtelingen opvangen in hun klas. De bedoeling was om de leerkrachten te leren hoe ze deze leerlingen zo goed en zo vlug mogelijk kunnen laten deelnemen aan het school- en klasgebeuren. Daar is nu een handig boek voor.

In het boek staat de anderstalige nieuwkomer centraal: een kind met zijn kleine en grote, vreemde verhalen en een stuk van de wereld dat het met zich meedraagt, zijn achtergrond, zijn kunnen, zijn beperkingen en talenten, zijn vragen en twijfels, zijn angsten en verwachtingen, zijn nabije en verre omgeving. Om dat kind de best denkbare ondersteuning te geven, worden scholen uitgedaagd om na te denken over hoe ze het onthaal organiseren, de kinderen opvangen in de klas, de vorderingen evalueren. Het groeiboek is bedoeld als steun, als hulplijn voor iedereen die zorg wil dragen voor anderstalige nieuwkomers. Het probeert vanuit theoretische kaders de brug te maken naar praktische tips en aanpak, toepasbaar in de Nederlandstalige scholen in Brussel.

Iedereen kan het groeiboek gratis downloaden op de website van het Onderwijscentrum Brussel.

www.onderwijscentrumbrussel.be/diensten/studiedienst/nieuws/nieuw-groeiboek-anderstalige-nieuwkomers

DE ENTHOUSIASTE REACTIES VAN VAN ENKELE SCHOLEN:

'Heel veel
bruikbare tips.'

'Een handig hulpmiddel
voor de school en
de leerkracht.'

'Veel interessante
materialen om in
de klas te gebruiken.'

© Josworld

▲ Muziektheatertour Te Gek!? Open Geest

PSYCHISCHE PROBLEMEN BESPREEKBAAR MAKEN EN TABOES DOORBREKEN

'LOGO BRUSSEL' FOCUST OP MENTAAL WELBEVINDEN

TE GEK!?

Axl Peleman en Annelies Brosens zijn op tournee met hun nieuwe muziektheatertour *Te Gek!? Open Geest*. Brosens, bekend van het folktrio Laïs, maakte een tijd geleden een zware depressie door en wil haar ervaringen delen met het publiek. De meeste voorstellingen zijn te zien in psychiatrische ziekenhuizen. Op 16 november speelden ze in Jeugdtheater Bronks voor een volle zaal.

Vier maanden na de geboorte van haar jongste kind ebden bij Annelies Brosens alle sterke gevoelens van geluk weg. Ze leek wel te verdrinken. Gewone alledaagse dingen lukten niet meer. Het ging van kwaad naar erger. De angst werd groter. Uiteindelijk besloot Annelies om toch antidepressiva te gebruiken en vond ze een therapeute met wie het klikte. Daar leerde ze vooral om de lat voor zichzelf niet te hoog te leggen. Stilaan komt ze er weer bovenop en kan ze de medicatie afbouwen. Nu staat ze er weer. In een nieuwe versie van zichzelf.

TABOES DOORBREKEN EN SENSIBILISEREN

Het gebeurt maar zelden dat iemand openlijk met zo'n ervaring naar buiten komt. Dat maakt de theatervoorstelling zo sterk. *Te Gek!?* maakt psychische problemen bespreekbaar en doorbreekt taboes. Dat maakt de weg naar de zorgverlener bekender en toegankelijker.

Die sensibiliserende acties zijn in Brussel nodig, want veertig procent van de Brusselaars zegt zich psychisch niet goed te voelen (WIV, Gezondheidsenquête 2013). Een hoog cijfer. Daarom is geestelijke gezondheid een aandachtspunt van Logo Brussel.

PERFECT PEOPLE?

Voor het grote project *Perfect People have no stories* in maart in Muntpunt werkte Logo Brussel activiteiten uit voor kinderen van 6 tot 12 jaar. Hen leren omgaan met emoties blij, bang, bedroefd of boos zijn was de doelstelling. De interactieve installatie *Het web van emoties* is het resultaat van een reeks ateliers van Beeldenstorm en Levenslust vzw voor kinderen en jongeren. De kinderen gingen creatief aan de slag: schilderen, boetseren, muziek, film, mixed media.

GEEF EENS EEN COMPLIMENT CADEAU

Geestelijk welbevinden versterken kan door kleine dingen. Bijvoorbeeld door een compliment te geven en dus vooral te krijgen. Logo Brussel riep iedereen op om mee te doen met de nationale complimentendag op 1 maart. Dat kon door collega's met een compliment in de bloemetjes te zetten, of met een mooie complimentenmuur. Een succesvolle actie: een compliment werkt, kost weinig, het versterkt de veerkracht. En het doet vooral deugd!

www.logobrussel.be

▼ Project Perfect People

3. SAMEN STAD MAKEN

‘BIJ ELK KIND PAST EEN BOEK’

De Leeslijn. Zo heet het leesbevorderingsprogramma dat de Nederlandstalige bibliotheken in Brussel samen ontwikkelden. Het project wordt gestuurd vanuit de dienst Streekgericht Bibliotheekbeleid van de VGC. Even luisteren bij Anna Kennis van de bibliotheek van Sint-Lambrechts-Woluwe, een van de twintig Nederlandstalige openbare bibliotheken in Brussel.

Wat zit er allemaal in de Leeslijn?

De Leeslijn bundelt alle activiteiten en projecten van de bibliotheken en mikt op kinderen en ouders zowel in schoolverband als in vrije tijd. De rode draad is leesplezier en leesbevordering. Het is een vrij nieuw project. In de Leeslijnmap zitten activiteiten, projecten en werkvormen voor kinderen en jongeren van 0 tot 18 jaar. Zeker voor de allerkleinsten is de bibliotheek vaak de eerste kans om in contact te komen met boeken. Voor sommige kinderen gaat er in de bib een hele nieuwe wereld open. In de bib doen we heel wat meer dan alleen maar boeken uitleenen.

De Leeslijn is ook voor de scholen een handig werkinstrument. En sommige activiteiten zijn bedoeld om in de klas te doen. Zo vragen we kinderen van het tweede en derde leerjaar om de cover van de boeken die ze lezen te tekenen en op te hangen in de klas. Daarmee maken ze dan een groot boekentapijt. In de klas schrijven ze korte boekbesprekingen. Alles wat we ontwikkelen voor de scholen, toetsen we aan de eindtermen van het onderwijs. Zo zien leerkrachten welke activiteiten bij welke eindtermen passen. Ook dat motiveert de leerkrachten.

Hoe ontvang je kinderen in de bib?

Bij een eerste bezoek krijgt elke klas een rondleiding die aangepast is aan de leeftijd van de kinderen. We leggen uit hoe een bib werkt, wat we allemaal doen, wat voor boeken er zijn en waar je welke boeken vindt. Daarna geven we ze een identiteitskaartje of -boekje waarin ze zelf schrijven wat ze leuk vinden, hoe ze eruit zien, in welke klas ze zitten. Zo'n eigen hebbing vinden ze altijd leuk. De meeste klassen komen elke maand terug. Vanaf het tweede bezoek komen ze gewoon een boek kiezen. Er zijn altijd kinderen die het moeilijk vinden om een boek te kiezen. In de Leeslijn zit een leeswijzer, een determinatietabel met vraagjes, en voor de oudere kinderen een soort Flairtest om te zien wat voor soort lezer je zelf bent.

© Brusselse bibliotheken

Sint-Lambrechts-Woluwe heeft zes Nederlandstalige basisscholen waarvan er vijf op bezoek komen in de bib. Dat schoolpubliek is voor ons heel belangrijk. We gaan het aanbod van de Leeslijn nog aanvullen met een aanbod Nederlands voor nieuwkomers en anderstaligen, en voor volwassenen. De Leeslijn is een werkinstrument dat voortdurend groeit.

Waarom hebben de bibliotheken de Leeslijn ontwikkeld?

Vroeger werkte elke bib in z'n eentje een programma uit. Het aanbod was verspreid en verbrokkeld. De Leeslijn kwam er dus om het aanbod te bundelen en om de bibliotheekactiviteiten duidelijker in de kijker te zetten. We werkten in verschillende werkgroepen, volgens leeftijdsgroepen. Het voordeel is dan dat je een stuk zelf uitwerkt in je eigen werkgroep en de rest aangeleverd krijgt van de andere werkgroepen. Kleine bibliotheken kunnen zo veel gemakkelijker een mooi programma aanbieden. Als je al dat werk alleen moet doen, is dat toch een stevig boterham.

Ik kom zelf uit het onderwijs, en voor de Leeslijn werk ik mee in de werkgroep 'Leesdoos' voor het tweede tot het vijfde leerjaar. Wij ontwikkelen activiteiten om klasbezoeken in de bibliotheek interactiever te maken. Een volgend project waar mijn werkgroep over gaat brainstormen is: Hoe kom je van een idee tot een boek?

De Leeslijn in schooltijd en in vrije tijd

De Leeslijn werd in de zomer van 2016 verspreid over het hele Brusselse bibliotheeknetwerk. Sinds het begin van het schooljaar bezoeken we scholen om het project bekend te maken en toe te lichten. De reacties van leerkrachten en directies zijn heel positief.

Voor kinderen die in hun vrije tijd langskomen, werken we met ongeveer hetzelfde stramien. Ze krijgen een korte rondleiding en we helpen ze om een boek te kiezen. Ook daarvoor gebruiken we het didactisch materiaal uit de Leeslijn. Ons 'boekenbekje', een spelletje om kinderen een boek te helpen kiezen, is even leuk voor een hele klas als voor het kind dat met zijn mama naar de bib komt. Buiten de normale openingstijden organiseren we voorleesmomenten.

“ HOE MEER GENRES
JE PROBEERT, HOE MEER
JE JE EIGEN SMAAK
ONTWIKKELT. ”

Heeft elke bibliotheek genoeg tijd en mankracht om de activiteiten uit te werken?

Het voordeel van de Leeslijn is dat je eruit haalt wat niet realiseerbaar is voor je eigen bib en erin steekt wat wel haalbaar is. Onze bibliotheek focust vooral op de lagere school. We hebben geen secundaire scholen in onze gemeente en daarom is het minder interessant om daar activiteiten rond te doen. Onze bibliotheek is ook eerder klein. Daar moeten we rekening mee houden als we activiteiten organiseren. Wat niet kan, halen we weg uit onze Leeslijnmap.

Sommige bibliotheken werken samen met consultatiebureaus, kinderdagverblijven en onthaalouders. Zo is er het project 'Boekstart', het vroegere 'Boekbaby's', dat heel jonge kinderen en hun ouders samen laat genieten van boekjes. Voor ons is dat niet haalbaar omdat we te weinig medewerkers hebben.

Af en toe doen we een boekvoorstelling. Dan lezen we stukjes voor uit een of twee boeken. Zo proberen we kinderen warm te maken voor iets anders dan *Het leven van een loser* of *Dagboek van een muts*. Hoe meer genres je uitprobeert, hoe meer je je eigen smaak ontwikkelt. Gekke dingen zoals een waarzegger helpen om de kinderen aan te sporen. Een spelletje maakt automatisch enthousiast. Maar is elk jaar de jeugdboekenmaand. Dan komen er vertellers en hebben we een verdiepingproject waarin we dieper ingaan op het thema van de jeugdboekenmaand.

Ons motto is: Bij elk kind past een boek. Of kinderen nu een strip, een informatief boek of een handleiding bij een spel lezen, het belangrijkste is dat ze lezen en dat ze er plezier aan beleven.

www.brusselsebibliotheken.be/leeslijn

BRUSSEL, STUDENTENSTAD

In 2016 werkten de VGC en Brlik verder samen om Brussel als studentenstad op de kaart te zetten en Brussel bij studenten te promoten als woon-, werk-, leef- en leerstad. De capaciteit van de study spaces (gemeenschappelijke studeerplekken) werd uitgebreid, er kwam een werkgroep Studentenzaken en het aanbod van Wonen in Brussel werd bij studenten gepromoot.

Samen rond de tafel

In november 2016 startte de werkgroep Studentenzaken. Het is een gemeenschappelijk platform voor de studenten in het Nederlandstalig hoger onderwijs in Brussel en vormt een directe schakel tussen de VGC en de Brusselse studenten. Dankzij dit overlegplatform hebben de Brusselse studenten een aanspreekpunt binnen de VGC. De VGC speelt zo in op een vraag van de studentenpopulatie. Het is bij uitstek de plek voor dialoog over thema's die aansluiten bij de woon-, werk-, leef- en leerervaring van studenten in Brussel.

Blijven plakken in Brussel

Brlik en de VGC bundelden ook in 2016 hun krachten om laatstejaars of pas afgestudeerden bekend te maken met het aanbod van Wonen in Brussel.

Wijken ontdekken is een van de manieren om een stad beter te leren kennen. Dat kan met de woontours van Wonen in Brussel. In 2016 creëerde Wonen in Brussel twee nieuwe fietstours in de kanaalzone.

Op zondag 11 september volgde een filmploeg de fietstour. Het resultaat is te bekijken op www.woneninbrussel.be. Ook nieuw was de start van het Instagramaccount [wonen.in.brussel](https://www.instagram.com/wonen.in.brussel/). Brlik zorgde daarbij voor advies en begeleiding.

www.woneninbrussel.be
www.vimeo.com/194015456
www.instagram.com/wonen.in.brussel/

STUDY SPACES VGC

Brussel is met ca. 90.000 studenten de grootste Belgische studentenstad. De VGC wil deze aanwezigheid van de studenten in de stad naar waarde schatten en ook voor hen een aanbod voorzien waar mogelijk. Samen met Brlik organiseert de VGC sinds 2014 de study spaces. Studenten kunnen er terecht om in alle rust samen te studeren. Ook in het VGC-administratiehuis op de Emile Jacquainlaan kunnen de studenten terecht. Dat motiveert, zo blijkt telkens opnieuw.

Wat is een study space?

Een study space is een ruimte in de stad waar studenten comfortabel en in stilte samen kunnen studeren en ontspannen tijdens blok- en examenperiode. Het is een plaats waar studenten zich thuis voelen en elkaar kunnen ontmoeten.

Wat vind je er als student?

	Lente 2016	Zomer 2016	Winter 2016
Aantal locaties	14	14	15
Capaciteit	451	468	454
Gemiddeld aantal studenten/dag	360	182	334

Welke locaties?

Muntpunt, VGC Jacquain, OCB, GC De Kriekelaar, GC De Kroon, GC De Linde, GC De Zeyp, GC Den Dam, GC Elzenhof, GC Heembeek-Mutsaard, GC Op-Weule, GC Ten Noey, GC De Vaartkapoen, Bib Joske, Bib Sans Souci, Van Orley international student house, JH De Branding

▲ Wonen in Brussel fietstours

▲ Sabine, Thomas, Anissa en Jeremy van de werkgroep Studentenzaken zijn het aanspreekpunt voor Brusselse studenten bij de VGC.

SAMEN STAD MAKEN

Bruss-it geeft stadsmakers met goesting duwtje in de rug

De VGC lanceerde in september 2016 een nieuwe oproep voor projecten van sociale stadsinnovatie. Voor Bruss-it konden alle Brusselse verenigingen, organisaties, scholen, wijk- of burgercollectieven met ideeën voor een beter, mooier en socialer Brussel een voorstel indienen.

De stad is een laboratorium waar de samenleving experimenteert. Nieuwe burgerinitiatieven verbinden Brusselaars en zetten nieuwe thema's op de agenda. Brusselse stadsmakers verenigen zich rond een gedeelde goesting en bouwen jeugdhuizen, moestuinen of woningen. Het zijn initiatieven van nieuwe allianties van stedelingen die de stad beter, mooier en slimmer maken.

Met Bruss-it geeft de VGC die vernieuwende initiatieven een duwtje in de rug. Het gaat over initiatieven die van onderuit groeien, die de verbeelding stimuleren en die aanzetten tot ontmoeting en uitwisseling. Het VGC-College maakt daar elk jaar 200.000 euro voor vrij. Sterke projecten voor gemeenschapsvorming in de gedeelde ruimte kunnen een subsidie tot 15.000 euro krijgen.

Gemeenschapsvorming in de gedeelde ruimte

De projectoproep Bruss-it werd in november 2016 afgesloten met niet minder dan 72 projectaanvragen. De VGC kende een subsidie toe aan 18 initiatieven. Het gaat om een mix van projecten die dit jaar de publieke ruimte zullen innemen en mensen samenbrengen: van een wijkcompost in Kuregem, een zelfpluktuin voor en door leerlingen en buurtbewoners, buurtbanken die aanzetten tot buurtbabbels tot een mobiele installatie rond Bar Eliza.

Een overzicht van alle goedgekeurde projecten vindt u op: www.brussit.be

www.facebook.com/stedelijkbeleid

▲ Campagnebeeld Bruss-it

Al veertig projectaanvragen ingediend voor jongerenfonds À Fonds

In oktober 2015 werd in Recyclart het jongerenfonds À Fonds gelanceerd. Dat stimuleert jongeren om culturele, artistieke, sociale, sportieve of educatieve projecten te organiseren. Ondertussen werden er al veertig projectaanvragen ingediend. In 2016 werden 17 projecten goedgekeurd en opgestart: een videoclip van een 13-jarige Molenbeekse rapper, een voetbalploegje in de wijk 5 blokken, een foto-expo in GC De Pianofabriek, een kortfilm over het dagelijkse leven in Brussel, een pop-upbibliotheek in het Elisabethpark ... Alles kan. Zolang het maar een project is voor en door jongeren in Brussel.

Jongeren kunnen een subsidie van maximaal 3.000 euro krijgen. In 2016 gingen de toegekende subsidiebedragen van 400 tot 2.600 euro, wat neerkomt op een gemiddelde van 1.500 euro per project.

Het jongerenfonds ondersteunt niet alleen financieel, maar ook inhoudelijk bij de voorbereiding of uitvoering van het project. Zo begeleidt de jeugddienst jongeren die een idee hebben om hun plannen concreet uit te werken en een aanvraagdossier op te stellen.

Een overzicht van alle goedgekeurde projecten vindt u op: www.afonds.be

▲ À Fonds pop-up parkbibliotheek Voltaire

▲ À Fonds Hassan Youth talks

▲ À Fonds Street Talent

BXL Open View zet verhalen en leefwereld jongeren in de stad centraal

In het najaar lanceerde JES BXL Open View, een online multimediacanaal waar de verhalen en de leefwereld van jongeren in de stad centraal staan.

Digitale postkaart

BXL Open View is een mozaïekverhaal dat Brussel in- en uitademt. Op de website bxlopenview.be staan video's, foto's, audio, games uit verschillende hoeken en contexten. De onlinemediaverschijnen op de website als een digitale postkaart die iedereen kan verspreiden via e-mail en sociale media. Elke week komt er nieuwe content bij. Bovendien is er op de website ook een interactieve kaart van het Brussels Gewest waar u de media van elke gemeente kunt opzoeken.

“ ELKE BIJDRAGE DIE DE STEM VAN JONGEREN HOOR- OF ZICHTBAARDER MAAKT, IS WELKOM. ”

Stem van jongeren hoor- of zichtbaarder maken

Om de verhalen te verzamelen, werkt JES met een redactieteam van jongeren en jeugdwerkers uit verschillende organisaties. Het team bewaakt de kwaliteit en de thematische rode draad. Elke bijdrage die de stem van jongeren hoor- of zichtbaarder maakt, is welkom. Als stadslabo ondersteunt JES ook jongeren en organisaties in het maken van mediabijdragen. De Vlaamse Gemeenschapscommissie trok voor de realisatie van BXL Open View 20.000 euro subsidies uit.

www.bxlopenview.be

© BXL Open View

'Growfunding is crowdfunding met sociale impact'

Hebt u al gemerkt hoeveel kleine, creatieve projecten oppoppen in Brussel? Vanuit de Brusselse samenleving borrelen inspirerende ideeën en experimentele projecten op. Bar Eliza, BelgoMarkt, Cinemaximiliaan, een clip voor Si-G en de BIJ-zaak zijn maar een paar voorbeelden en hebben één gemeenschappelijk kenmerk: ze werden gefinancierd met growfunding. Waar vroeger veel van deze ideeën nooit het daglicht zagen omdat het kapitaal en de kennis ontbraken om ze te realiseren, biedt Growfunding/BXL een oplossing.

▲ Frederik Lamote: 'Brussel is een stad die ervoor openstaat en een enorm potentieel heeft voor growfundingprojecten.'

Frederik Lamote is oprichter van Growfunding/BXL, het Brussels platform voor social impact crowdfunding: Growfunding is een variant van publieksfinanciering of crowdfunding: veel kleine investeerders of belanghebbenden die bereid zijn om kleine bedragen te investeren in projecten waarbij ze zich betrokken voelen. Crowdfunding betekent dus letterlijk 'funding' door de 'crowd' en staat voor een sociale en menselijke manier van lenen, investeren en sponsoren. Growfunding is crowdfunding met een sociale impact: om projecten te steunen met een positieve impact op de samenleving. Zo wordt de crowd of menigte gemobiliseerd om mee te werken aan projecten die elk op hun manier een antwoord bieden op hedendaagse maatschappelijke uitdagingen. Growfunding werkt op basis van twee principes: *reward based* en alles of niets. In ruil voor een bijdrage aan een project, krijg je een *reward* of originele beloning die je op een of andere manier betreft bij het project. Dat creëert een netwerk, zichtbaarheid en een dynamiek. Pas als het project minstens 100% van het doelbedrag ophaalt, is de campagne geslaagd en wordt het opgehaalde bedrag overgemaakt aan de projecthouders. Anders krijg je je bijdrage gewoon terug.

Vanwaar je interesse voor dit concept?

Als student sociaal-cultureel werk liep ik stage in de Beursschouwburg. Daar kwam ik in contact met Brusselaars en met wat er leeft en groeit en bloeit in de stad.

Daarna studeerde ik nog filosofie en antropologie en raakte ik geprikkeld door het thema stad en stedelijkheid. Mijn eindwerk voor antropologie beschreef de globalisering van de stad Dakar in Senegal en was meer bepaald gericht op een busstation. Toeval of niet was er naast dat busstation een grote tweedehands automarkt waar de stukken voor de auto's uit Brussel kwamen. Ik heb mijn onderzoek

vanuit Dakar hier in Brussel voortgezet en analyseerde de autohandel tussen de Brusselse wijk Kuregem en Dakar. Met de bril op van een stadsantropoloog in Afrika die observeert, constateert en analyseert, keek ik zo naar Brussel.

Na mijn eindwerk werkte ik een paar jaar aan de universiteit als doctoraatsstudent om me verder te verdiepen in de netwerkvorming van de stad. De universitaire wereld was interessant maar niet echt mijn ding. Ik wilde niet alleen schrijven over hoe anderen dingen doen, maar ook zelf dingen op poten zetten. Ik ging aan de slag bij Odisee Hogeschool als coördinator sociaal-cultureel werk en om onderzoeksprojecten binnen te halen.

Na een debatavond in de Beursschouwburg over crowdfunding diende ik samen met enkele partners een onderzoeksdossier in bij Europa en kreeg goedkeuring en steun om een antwoord te formuleren op deze onderzoeksvragen: Hoe kunnen we crowdfunding inzetten als manier om alle kleinschalige en stedelijke projecten die in Brussel ontspruiten te financieren? En hoe kunnen we crowdfunding inzetten om stedelijke netwerken met elkaar te verbinden en nieuwe samenwerkingsvormen te stimuleren?

Eind 2013 startte een pilootfase van drie maanden waarin we dertien projecten lanceerden. Daarna volgden zes maanden van analyseren, methode verfijnen en website op punt zetten. Growfunding/BXL werd in oktober 2014 definitief gelanceerd vanuit Odisee. Met een structurele subsidie vanuit het Stedenfonds van de VGC is Growfunding/BXL sinds juli 2016 als spin-off vanzelfstandig in een vzw. Met de Vlaamse Gemeenschapscommissie als partner krijgt de geloofwaardigheid van het platform een enorme boost.

Wie kan aankloppen bij Growfunding/BXL?

Iedereen is welkom. Je moet alleen maar een goed idee hebben met een link naar Brussel, en een sociale impact creëren met je campagne of met je project. De projecten die we helpen realiseren, zijn meestal ideeën van gewone mensen. Wegens te klein, nog niet strak gedefinieerd, te precair of te rudimentair vallen ze dikwijls buiten de klassieke subsidiekaders. Onze aanpak is laagdrempelig, meertalig en er is weinig administratieve rompslomp. Het succes van growfunding bewijst dat er een draagvlak is voor stadsprojecten met een sociale dimensie.

Hoeveel campagnes slagen er?

De slaagkansen van de projecten stijgen jaar na jaar. Het eerste jaar werd 65 procent van de gelanceerde projecten gerealiseerd. Het laatste jaar slaagt 90 tot 95 procent van de projecten. Dat komt doordat de expertise van het platform jaar na jaar groeit. En doordat growfunding meer ingeburgerd raakt in de stad en zeker rond de kanaalzone. Mensen weten hoe het systeem werkt. Brussel is een stad die ervoor openstaat en een enorm potentieel heeft voor growfundingprojecten. Growfunding is meer dan alleen maar een financieringsinstrument. Het is een leertraject, een netwerkinstrument en een participatiemethodiek.

Growfunding als leertraject

Bij de opstart van een growfundingproject komt heel wat kijken. Mensen of organisaties met een inspirerend plan kunnen daarom rekenen op specifieke ondersteuning. De begeleiding vanuit het platform bestaat uit twee gratis workshops: 'Van idee tot growfundingproject' en 'Hoe bouw je een communicatieplan op?'. Communicatie is cruciaal om het project te doen slagen. Wanneer communiceer je naar wie met welke boodschap? Als het project geslaagd is, zitten we opnieuw samen om de postcommunicatiecampagne door te nemen en we volgen van een afstand of de *rewards* gerealiseerd worden.

Growfunding als netwerkinstrument

Als je een project lanceert via growfunding, spreek je je vriendenkring, je buurt en zelfs de ruime samenleving aan om mee te doen. Door je campagne op te bouwen, leer je hoe je nieuwe contacten en organisaties op verschillende niveaus en in verschillende domeinen kunt bereiken.

Growfunding als participatiemethodiek

Mensen informeren over je project is nodig. Ze er actief bij betrekken is nog beter. En *rewards* zijn cruciaal. Samen met de projecthouders gaat growfunding op zoek naar originele *rewards* die donateurs en projecthouders bij elkaar brengen. Zo kreeg je bij een gift van 25 euro aan het project Bar Eliza tien drankjetons om daar te consumeren.

Heb je toekomstplannen?

Jazeker. Growfunding krijgt regelmatig vragen van jongeren die op zoek zijn naar ondersteuning om hun projecten te realiseren. Onze huidige trajectondersteuning richt zich vooral tot een volwassen publiek en volstaat niet om jongerencampagnes financieel en sociaal te laten slagen. Growfunding wil de sociale impact van projecten van maatschappelijk kwetsbare jongeren maximaliseren door een nieuwe jeugdwerkmethodologie op maat te ontwikkelen.

Nu geeft negentig procent van de mensen minder dan 100 euro. Vaak gaat het om kleine investeerders. Grote giften zijn zeldzaam want de initiatiefnemers hebben daar niet het nodige netwerk voor. Daarom speelt Growfunding/BXL met het idee om een *matching fund* op te richten dat gefinancierd wordt door Brusselse bedrijven die hun naam koppelen aan growfundingprojecten. Voor elke 10 euro die een project bij de crowd ophaalt, legt het fonds bijvoorbeeld een euro bij. Die financiële hefboommultiplier zorgt voor een veel grotere sociale impact en bouwt een brug tussen ondernemingen en initiatiefnemers.

www.growfunding.be

“ HET SUCCES VAN GROWFUNDING BEWIJST DAT ER EEN DRAAGVLAK IS VOOR STADSPROJECTEN MET EEN SOCIALE DIMENSIE. ”

FOTOTENTOONSTELLING FOCUST OP TALENTEN IN WARM EN INCLUSIEF BRUSSEL

De VGC bouwt graag mee aan een inclusieve samenleving en zette daarom haar deuren open voor de fototentoonstelling 'Inclusie... Illusie?' van vzw De Lork. De expositie belicht de dromen, wensen en verlangens van mensen met een beperking die wonen en werken in Brussel. De VGC zette dit project in de kijker vanuit de overtuiging dat Brussel een warm nest moet zijn, voor iedereen en inspeland op ieders talent.

De tentoonstelling kadert in het project 'Iedereen de max' van vzw De Lork.

www.iedereendemax.be

KINDEROPVANG EN OUDERS: PARTNERS IN OPVOEDING

Hoe krijg je je team mee in ideeën als 'gedeelde opvoeding' en 'ouders zijn de eerste opvoeder'? Vanuit die vraag werkten acht kinderdagverblijven twee jaar lang intensief aan hun ouderbeleid.

Het project 'Kinderopvang en ouders: Partners in Opvoeding', begeleid door VBJK (Vernieuwing in de Basisvoorzieningen voor Jonge Kinderen), resulteerde in de handleiding 'Kinderopvang en ouders: Partners in Opvoeding' die alle kinderdagverblijven in 2016 ontvingen.

Een gelijkaardig traject loopt in de Initiatieven voor Buitenschoolse Opvang (IBO's). In regelmatige intervisies onderzochten coördinatoren en begeleiders samen met VBJK wat gezinsondersteuning voor IBO's betekent en hoe het vorm kan krijgen. Ook ouders werden bevroegd naar hun verwachtingen. Daarnaast gingen ze na hoe ze het partnerschap tussen ouders en begeleiders kunnen versterken en hoe ze ontmoeting tussen ouders kunnen stimuleren. Momenteel wordt een draaiboek uitgewerkt om ook anderen te stimuleren en te inspireren.

bit.ly/cegopublishers

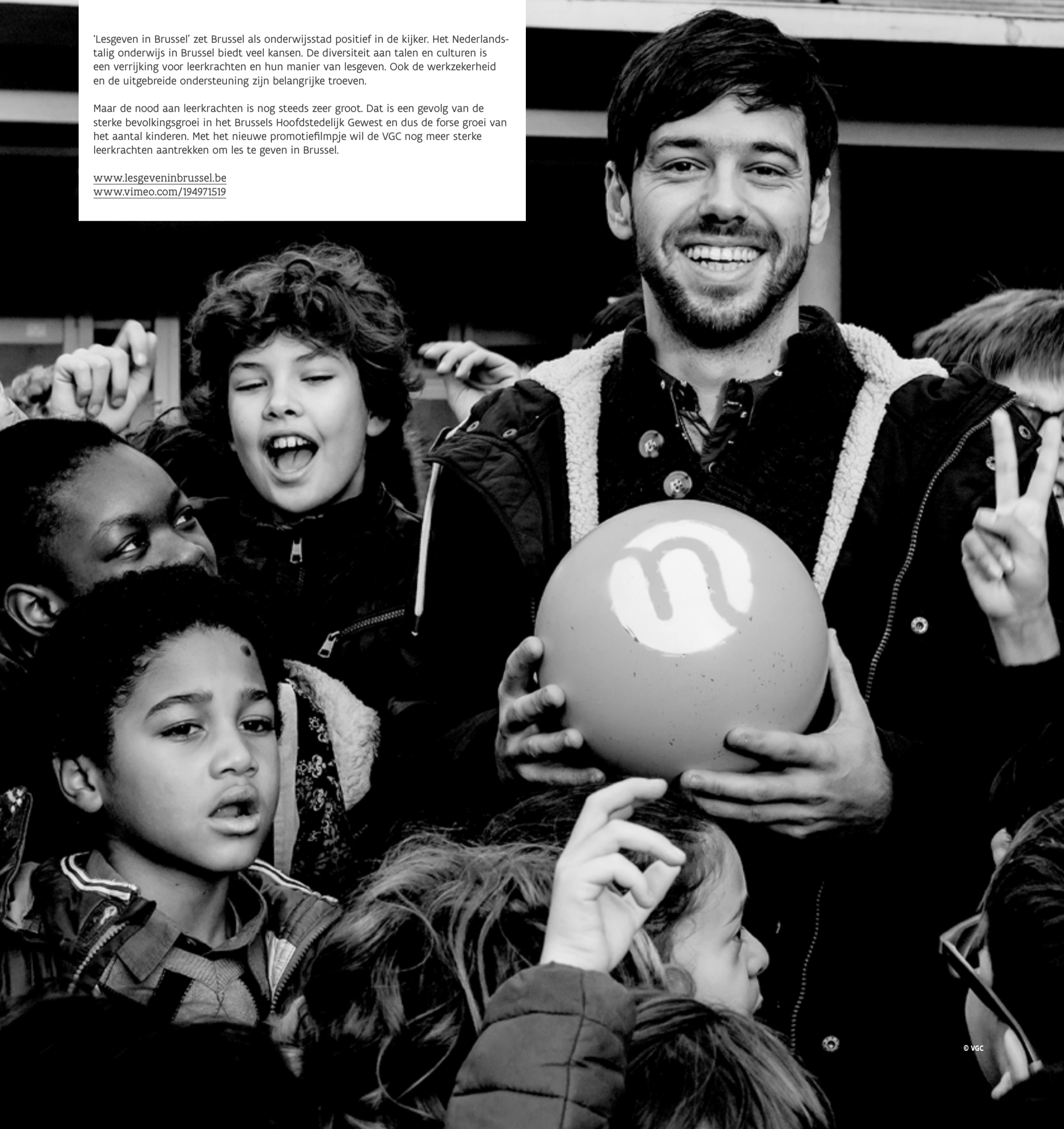

SPOT ZET LEERKRACHTENBEROEP IN DE KIJKER

'Lesgeven in Brussel' zet Brussel als onderwijsstad positief in de kijker. Het Nederlands-talig onderwijs in Brussel biedt veel kansen. De diversiteit aan talen en culturen is een verrijking voor leerkrachten en hun manier van lesgeven. Ook de werkzekerheid en de uitgebreide ondersteuning zijn belangrijke troeven.

Maar de nood aan leerkrachten is nog steeds zeer groot. Dat is een gevolg van de sterke bevolkingsgroei in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest en dus de forse groei van het aantal kinderen. Met het nieuwe promotiefilmpje wil de VGC nog meer sterke leerkrachten aantrekken om les te geven in Brussel.

www.lesgeveninbrussel.be
www.vimeo.com/194971519

4. BRUSSEL VERSTERKEN

‘WAARDIG WERK IS BESTE MIDDEL TEGEN ARMOEDE’

ATELIER GROOT EILAND WINT SLIM IN DE STAD-PRIJS

Op 1 februari 2016 kreeg Atelier Groot Eiland samen met de VGC de Slim in de Stad-prijs van de Vlaamse minister voor Stedenbeleid. De combinatie van arbeidszorg met stedelijke herwaardering in de kanaalzone en met de ontwikkeling van duurzame economie, is een innovatieve praktijk voor stedelijk beleid. De jury van de prijs noemde het nieuwe organisatieconcept van Atelier Groot Eiland ‘een maatschappelijk mooi project, met een positieve impact op tewerkstelling, ecologie, ruimtegebruik en slimme verbindingen tussen deze aspecten’.

Atelier Groot Eiland is een organisatie in de sociale economie die zich richt op armoedebestrijding, opleiding en begeleiding naar werk. Atelier Groot Eiland streeft naar inclusie van werkzoekenden, langdurig zieken en mensen met een beperking en, waar mogelijk, hun doorstroom naar de arbeidsmarkt. De organisatie vierde in 2016 haar dertigste verjaardag met de officiële inhuldiging van de stadsmoestuin Kleine Zenne, het sociaal restaurant Bel Mundo en de duurzame winkel Bel'O.

Dat economie en welzijn hand in hand kunnen gaan, toont Atelier Groot Eiland ook met de broodjeszaak en de duurzame winkel Bel'O. De winkel is opgevat als showroom van Klimop, en verkoopt naast lokale en duurzame producten ook broodjes, creaties van het arbeidszorg-atelier, versgebakken wafels én groenten uit de eigen tuin. Wie om psychische, medische of andere redenen geen aansluiting vindt bij de arbeidsmarkt, kan aan de slag in het stadslandbouwproject Bel Akker. Twee grote stadsmoestuinen kweken de groenten voor Bel Mundo.

De VGC steunde de inrichting van het nieuwe restaurant Bel Mundo, de winkel Bel'O en de aanleg van de twee moestuinen. Daarnaast waren er ook VGC-middelen voor de ondersteuning van de werkervarings-, opleidings- en leertrajecten met een focus op jonge, laaggeschoolde Brusselaars. Hierdoor krijgen deze maatschappelijk kwetsbare groepen meer toegang tot de arbeidsmarkt of wordt hun aansluiting in het onderwijs- of opleidingscircuit hersteld. Coördinator Tom Dedeurwaerder geeft tekst en uitleg bij dit maatschappelijk waardevolle project.

Atelier Groot Eiland valt onder ‘sociale economie’. Wat moeten we ons daarbij voorstellen?

Sociaal willen we mensen empoweren. Economisch willen we meespelen op de markt, vraaggericht werken. Die twee woorden zijn voor ons alle twee even belangrijk. De basis van onze werking is armoedebestrijding via arbeid. Bij Atelier Groot Eiland is er voor ieder-

een een aanbod. We kijken bij elke persoon wat zijn mogelijkheden en competenties zijn.

Kunnen mensen nog doorstromen naar de gewone arbeidsmarkt? Dan komen ze in aanmerking voor ateliers waar ze 18 maanden niet alleen een vak maar ook een werkhouding aanleren zoals op tijd komen, een ziektebriefje binnenbrengen, leren samenwerken, luisteren naar de chef. Wie moeilijker kan doorstromen naar de gewone arbeidsmarkt, bieden we andere, meer repetitieve ateliers aan. Die groep valt onder arbeidszorg en blijft gemiddeld vier tot vijf jaar bij ons. Sommigen stromen daarna door naar een beschutte werkplaats. Anderen hervallen of blijven nog wat langer bij ons.

“ WERK IS
OOK EEN SOCIAAL
GEBEUREN. ”

De laatste jaren heb je ook een ecologisch luik toegevoegd aan je werking?

Ja, twee jaar geleden beslisten we om over te schakelen van lineaire naar circulaire economie. Circulaire economie focust op maximale herbruikbaarheid van producten en grondstoffen. Zo gebruiken we paletten in de schrijnwerkerij Klimop en verwerken we voedseloverschotten van supermarkten in het horecagedeelte. De schrijnwerkerij draait vooral op bestellingen van wat klanten willen. Daarnaast ontwikkelden we een eigen

aanbod. Zo werd ‘Boomerang Design’ geboren. Dat bestaat uit zeven prototypes die we produceren met afvalhout en afgedankt materiaal. Onze stoel is ontworpen door Quinze & Milan. Het is een interessante stoel omdat alle technieken van houtbewerking aan bod komen zoals lijmen, zagen, schaven en pen-gatverbindingen. Als mensen beginnen in de schrijnwerkerij, laten we ze eerst paletten uit elkaar halen. Onmiddellijk zie je wie doorzettingsvermogen heeft, wie fijn werkt of wie meer brute kracht gebruikt.

Voor de groenten uit de moestuin passen we het principe van de korte keten toe. We hebben twee moestuinen waar we 's morgens groenten oogsten en 's middags verwerken in de keuken. Daarnaast hebben we een project met Delhaize waar we elke dag groenten, fruit en vlees mogen ophalen voor een symbolische prijs. Al het voedsel wordt verwerkt in de keuken volgens de regels van de voedselinspectie. Het stadswater filteren we zelf en bieden we gratis aan in het restaurant.

Hoe combineert Atelier Groot Eiland arbeid en zorg?

Alle ateliers worden omkaderd door trajectbegeleiders. Die zijn een cruciale schakel in onze werking. Ze begeleiden op maat van de persoon. De meeste mensen die bij ons terecht komen, zijn niet alleen werkloos, maar hebben ook andere problemen zoals schulden, slechte huisvesting of psychische problemen. Tekort aan geld, opleiding, werk, tijd, sociaal netwerk heeft automatisch een weerslag op hoe je functioneert. Hoe meer problemen je hebt, hoe meer je gaat haperen in de samenleving. Als je mensen een werktraject aanbiedt, moet je er ook voor zorgen dat je ze helpt om hun andere problemen aan te pakken. Daarvoor moet je ze oplossingen aanreiken. Burn-out is het laatste wat er bij kwam: mensen die afhaken door de stress. Zo hadden we een bankdirecteur die

© Lander Loecx

© Lander Loecx

zeven maanden met ons meedraaide. De man was volledig opgebrand. Met de handen in de aarde werken heeft een therapeutisch effect.

Hoe begeleid je mensen naar de gewone arbeidsmarkt?

Mensen die na een kort traject bij ons doormoeten naar de gewone arbeidsmarkt, kunnen bij ons terecht voor jobcoaching. Drie maanden voor het einde van hun traject beginnen we met cv opstellen, motivatiebrief schrijven, gesprek oefenen, professioneel e-mailadres aanmaken, tonen waar je vacatures kunt vinden. Tot zes maanden na het einde van hun traject volgen we ze op.

“ DUURZAAMHEID
STAAT CENTRAAL IN
ONZE SCHRIJNWERKERIJ
EN IN DE HORECA. ”

Werk is veel meer dan een loon?

Loon is wel belangrijk, maar werk geeft mensen ook een identiteit. We geven mensen fierheid en zelfvertrouwen en aansluiting met de maatschappij. Mensen die hier een tafel maken, kunnen dikwijls voor het eerst zeggen: 'Dit is mijn tafel, dit is mijn werk.' Vaak zijn die mensen alleen met negativiteit in aanraking geweest: school niet afgemaakt, aangehouden voor kleine criminaliteit, ouders zonder werk, slechte huisvesting. Hier zetten we ze op de goede weg en hebben ze een doel voor ogen. Werk is ook een sociaal gebeuren. Zeker bij de mensen die onder arbeidszorg vallen. Die brengen hun dagen dikwijls door tussen vier muren. Hier spreken de mannen over voetbal of ze vragen elkaar hoe ze iets met de gsm moeten doen. Zo ontstaan er vriendschappen. Zo zien we ook dat sommige mensen minder medicatie gaan slikken.

Hoe belangrijk is de VGC voor jullie?

Aangezien onze mensen in een traject zitten, heeft onze organisatie enigszins een rendementsverlies. Een steun vanuit de overheid om dit economische verlies te compenseren is onontbeerlijk in de sociale economie. De VGC heeft zich daarbij altijd opgesteld als een betrouwbare partner. Recent nog nam de VGC ook haar verantwoordelijkheid bij het wegvallen van een subsidie vanuit Vlaanderen.

Atelier Groot Eiland wil mensen empoweren en niet pampieren. Ook daarvoor is de VGC een sterke partner. De VGC kijkt vooral naar de resultaten, naar het aantal mensen dat we bereiken, naar de kwaliteit en het resultaat van de trajecten. Als we elke aankoop van een potlood of een keukenmes moeten verantwoorden, dan kost dat te veel energie die we niet in de mensen kunnen steken. Of zoals Henry Ford zei: 'Time and money spent in helping men to do more for themselves is far better than mere giving.'

www.ateliergrooteland.be

© Trui Hanouille

VGC WIJST ORGANISATIES WEG NAAR EUROPESE SUBSIDIES

Hoe dien je een Europees project in? Waar moet je rekening mee houden? Wat zijn de ondersteuningsmogelijkheden in Brussel en wat houdt de Europese programmaperiode 2014-2020 precies in? Op die vragen kregen Nederlandstalige Brusselse organisaties het antwoord op een studiedag van de Vlaamse Gemeenschapscommissie.

De VGC en het brede netwerk van Nederlandstalige organisaties in Brussel werken in het hart van Europa. Een Europa dat heel wat mogelijkheden biedt om maatschappelijke initiatieven en projecten te ontwikkelen of te versterken. Alleen is het een hele opgave voor organisaties om de weg te vinden in de brede waaier van Europese programma's en projectoproepen.

Met de studiedag wilde de VGC Nederlandstalige organisaties in Brussel mee op weg helpen en stimuleren om in te tekenen op Europese subsidieprogramma's en om internationale partnerschappen te ontwikkelen.

In de voormiddag gaf An Rommel van het Kenniscentrum Sociaal Europa (KCSE) algemene informatie over het kader van Europese subsidieprogramma's en tips en handvatten om Europese projecten uit te werken.

Daarna waren er zes workshops om verschillende Europese subsidieprogramma's meer in detail voor te stellen en te bespreken. Zo kwamen onder andere Erasmus+, Europa voor de Burger, Creatief Europa, ESF Vlaanderen en Horizon 2020 aan bod.

De infodag was een groot succes: ruim 150 deelnemers maakten kennis met verschillende Europese subsidieprogramma's en konden hun projectideeën aftoetsen bij experts.

www.vgc.be/ondersteuning/dienstverlening/stedelijk-beleid/wat-kan-de-vgc-voor-u-doen

www.facebook.com/stedelijkbeleid

INFO- MOMENT MAAKT HULP- VERLENERS WEGWIJS IN JEUGDHULP

In Brussel bieden verschillende organisaties jeugdhulp aan, elk met hun eigen opdracht. De grote verscheidenheid in de hulpverlening is een rijkdom, maar maakt het soms ook complex. Wie als hulpverlener door het bos de bomen niet meer ziet, kan de jongeren ook niet altijd gepaste hulp aanbieden.

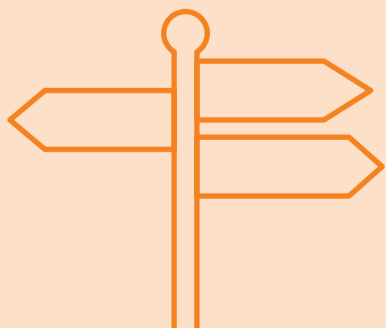
Wie een goed zicht heeft op de hulpverlening, vindt sneller de weg naar passende hulp voor de jongeren. Daarom organiseerde de VGC een infomoment, dat meer dan vijftig Brusselse hulpverleners samen bracht, om meer te weten te komen over diensten met een aanbod 'brede instap' en de methodieken cliëntoverleg en bemiddeling.

Brede instap, cliëntoverleg en bemiddeling

De diensten brede instap zijn de grote inrijpoorten tot hulp voor jongeren, omdat ze hulp aanbieden los van probleemkenmerken: elke minderjarige, ouder of opvoedingsverantwoordelijke kan met om het even welk probleem van de minderjarige naar een dienst brede instap stappen. Daarom is het zo belangrijk om het aanbod van deze partners bekend te maken bij alle hulpverleners die met jongeren werken.

Cliëntoverleg en bemiddeling zijn methodieken die de continuïteit van de jeugdhulp waarborgen. Ze kunnen ingezet worden als verschillende hulpverleners rond een gezin aan het werk zijn en er overzicht nodig is, of als er een conflict is, en de cliënt en de hulpverlener komen er samen niet uit.

Na het informatieve luik schoven de deelnemers aan bij een casustafel waar ze zelf konden ervaren hoe een cliëntoverleg of bemiddeling een oplossing kan bieden in complexe hulpverleningssituaties.

© Lander Loeckx

TWEEDE KANS OP DIPLOMA OF WERK

In Brussel stoppen meer jongeren dan gemiddeld met school zonder een secundair diploma op zak. Vaak hebben die jongeren gewoon wat extra tijd nodig om zichzelf te vinden. Ook volwassenen willen nieuwe kansen grijpen om zichzelf bij te scholen en om nieuwe vaardigheden te verwerven.

Tweede kans bij Athena Brussel

Athena Brussel richt zich tot jongeren en jongvolwassenen die met een inhaalbeweging een diploma secundair onderwijs willen halen als dat in de gewone school niet gelukt is.

Athena Brussel biedt een concrete opleiding en begeleiding aan om een diploma secundair onderwijs te halen via de Examencommissie secundair onderwijs. Naast groepsbegeleiding richt de organisatie zich op doorgedreven, individuele begeleiding van zorgleerlingen met een hulpvraag.

“ CONCRETE OPLEIDING EN BEGELEIDING OM TOCH NOG EEN DIPLOMA TE HALEN. ”

In 2016 bereikte Athena Brussel twintig cursisten die in Brussel wonen of naar het Nederlandstalig onderwijs in Brussel gaan. Cursisten die het hele traject doorliepen, haalden ondertussen hun diploma secundair onderwijs. De cursisten slagen voor 98% van de afgelegde examens. In september 2016 had de organisatie, tien maanden na haar start in Brussel, al veertig cursisten in traject.

www.onderwijsinbrussel.be/ondersteuning/athena-brussel-bereid-voor-op-de-examencommissie

Leerondersteuner bij Intec

Intec Brussel biedt een gevarieerd opleidingsaanbod aan werkzoekenden die geïnteresseerd zijn in informatica, met speciale aandacht voor jonge laaggeschoolde Brusselaars en andere kansengroepen. Zowel beginners als gevorderden kunnen er in klasverband een arbeidsmarktgerichte AI-opleiding informatica volgen. Ervaren instructeurs ondersteunen de cursisten om IT-certificeringen te halen. Daardoor bieden de opleidingen van vzw Intec Brussel garantie op duurzame tewerkstelling in de IT-sector.

“ GARANTIE OP DUURZAME TEWERKSTELLING IN IT. ”

© Intec Brussel vzw

Kansen op de arbeidsmarkt vergroten

In 2016 zette Intec een leerondersteuner in die cursisten versterkt in hun zelfredzaamheid en zelfvertrouwen. Daarnaast begeleidt hij ze in functie van een succesvolle school- of leerloopbaan en met maximale kansen op een diploma en geslaagde doorstroom naar hoger onderwijs en werk.

www.intecbrussel.be

VGC-Plan Geletterdheid

De VGC schreef in 2016 samen met Brusselleer, het Centrum voor Basiseducatie in Brussel, een Plan Geletterdheid om de kansen van laaggeletterde mensen te verhogen in de Brusselse samenleving. Brusselleer biedt opleidingen aan laaggeletterde volwassenen die niet alleen moeite hebben met lezen en schrijven maar ook met informatie verwerken, internet of rekenen. Vier doelstellingen bepalen de acties van de VGC en het Nederlandstalige netwerk in het kader van het plan:

- Laaggeletterdheid in de samenleving bespreekbaar en aanvaardbaar maken en kwetsbare groepen bereiken en aanmoedigen tot leren.
- Laaggeletterdheid voorkomen vanaf jonge leeftijd door schoolteams te versterken en door jongeren extra te ondersteunen. Ook door te werken aan de zelfredzaamheid van laaggeletterde ouders en hun schoolondersteunende rol groeien de kansen van kinderen op een succesvolle schoolloopbaan.
- Meer mensen stimuleren tot leren en geletterdheidscompetenties, en hun slaagkansen verhogen via volwassenenonderwijs, opleiding of stage op de werkvloer.
- De informatie, dienstverlening en het aanbod van de VGC en organisaties uit het Nederlandstalige netwerk in Brussel beter toegankelijk maken voor laaggeletterde mensen en drempels verlagen, bijvoorbeeld door helder taalgebruik, eenvoudige informaticatoepassingen en persoonlijke begeleiding.

Samen met de Nederlandstalige organisaties wil de VGC zoveel mogelijk laaggeletterde Brusselaars bereiken en nieuwe leerkanalen bieden. Want als je leert, sta je sterker.

www.basiseducatie.be/brusselleer

LEERWINKEL BRUSSEL

Leerwinkel Brussel informeert, begeleidt en oriënteert Brusselaars (vanaf vijftien jaar) die interesse hebben in een Nederlandstalig educatief traject. U vindt er informatie over het Nederlandstalige onderwijs- en opleidingsaanbod in Brussel. Leerwinkel Brussel verleent een geïntegreerde dienstverlening in samenwerking met de Brusselse Werkwinkels.

www.leerwinkelbrussel.be

Intakes

Eenvoudige
infovragen

Infosessies

Deelnemers

PROFIEL VAN DE 238 INTAKES

Geslacht

52,10%

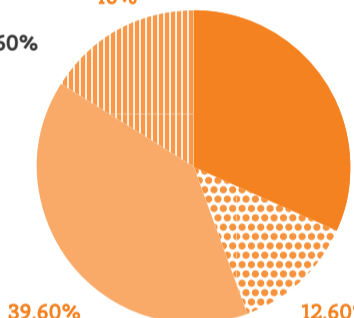

47,90%

Nationaliteit

Belg: 32%
EU niet-Belg: 12,60%
Niet-EU: 39,60%
Vluchteling: 16%

16%

39,60%

32%

12,60%

Vraag naar welk soort opleidingen

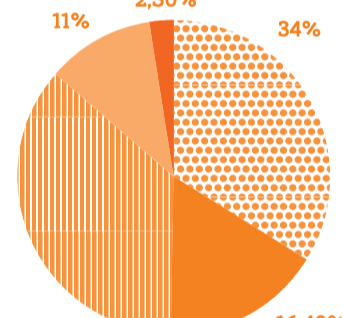
Bachelor, master of doctoraat: 34%
HBO5: 16,40%
Secundair onderwijs: 36,10%
Beroepsopleidingen: 11%
Andere: 2,50%

11%

2,50%

34%

36,10%

16,40%

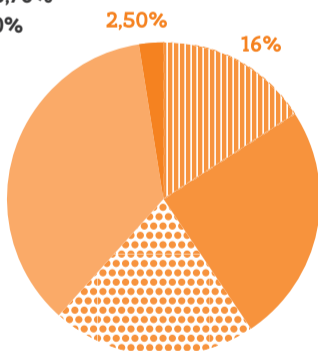
Leeftijd

15-19: 16%
20-24: 24,80%
25-29: 21%
30-49: 35,70%
>50: 2,50%

2,50%

16%

35,70%

24,80%

21%

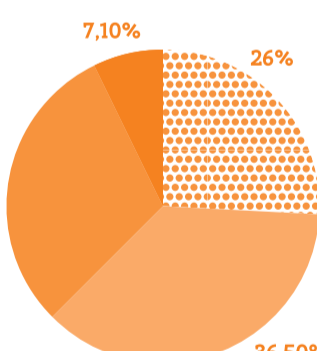
Scholingsgraad

Geen diploma secundair onderwijs: 26%
Diploma secundair onderwijs: 36,50%
Diploma hoger onderwijs: 30,20%
Onbekend: 7,10%

7,10%

26%

30,20%

36,50%

Geïntegreerde werking met de Werkwinkel

25% van de klanten is zowel bij de Leerwinkel als bij de Werkwinkel in begeleiding.

Aard van de vraag/interesse

Oriëntatie komt bijna standaard aan bod in de begeleidingen. Daarnaast zijn er vaak vragen over inschrijvingsprocedures, taalvoorwaarden en de kostprijs van opleidingen.

© Tijs Van Steenberghe

DRAMATHERAPEUTEN TEGEN SCHOOLUITVAL

Bijna 16% van de Brusselse jongeren verlaat de school zonder diploma hoger secundair onderwijs. Die vroege schooluitval heeft verschillende oorzaken. Het probleemgedrag dat vaak aan de basis ligt, heeft veel gezichten. Met 'Rails' zet het Centrum Geestelijke Gezondheid Brussel in op jongeren die door psychische problemen afhaken op school.

Het project biedt een groepsaanbod voor jongeren en werkt met dramatherapie als behandelvorm. Dramatherapie is een ervaringsgerichte behandelvorm voor psychische, sociale en emotionele problemen. Het doel is die problemen onderkennen, verminderen of accepteren. De dramatherapeut zet technieken in om een aanvaardings- of veranderingsproces op gang te brengen.

Rails werkt 'outreaching': de hulpverleners zoeken zelf de jongeren op en organiseren sessies op een plek waarmee jongeren vertrouwd zijn. Ze stemmen het aanbod helemaal af op hun leefwereld. Als dat nodig is, werken leerkrachten, zorgcoördinatoren, opvoeders mee aan de sessies omdat zij vaak een vertrouwensband hebben met de leerlingen.

In het schooljaar 2016-2017 werkt Rails met jongeren van Zaveldal, Nightingale en De Toverfluit, en met jongeren die geschorst en doorverwezen werden voor buitenschoolse begeleiding.

▲ Het project 'Rails' werkt met dramatherapie als behandelvorm.

5. BOUWEN AAN BRUSSEL

BUITENSPEL MAAKT SPEELPLAATSEN CREATIEF

€ 100.000

Maximum subsidie per project

88

lopende
projecten

21

reeds gesubsidieerde
scholen

© VGC

Veel speelplaatsen zijn oud, saai en soms zelfs gevaarlijk. Daarom krijgen Nederlandstalige scholen in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest de kans om hun oude speelplaats om te vormen tot een avontuurlijke en creatieve plek via het project Buitenspel.

Sinds 2013 heeft de VGC 88 Buitenspel-projecten geregistreerd.

Tien scholen hebben al een nieuwe speelplaats:

- Basisschool De Mozaïek (Schaarbeek)
- Basisschool Heilige Familie (Schaarbeek)
- Basisschool Lutgardis (Etterbeek)
- Vrije Vlaamse Basisschool (Ukkel)
- Hendrik Conscienceschool (Schaarbeek)
- Basisschool De Zenne (Laken)
- Sint-Paulusschool (Ukkel)
- Sint-Jozefschool (Ukkel)
- Basisschool Zavelput (Sint-Agatha-Berchem)
- Basisschool De Goudenregen (Ganshoren)

De andere projecten zijn in voorbereiding of uitvoering.

www.onderwijsinbrussel.be/buitenspel

▲ Hendrik Conscienceschool (Schaarbeek)

© VGC

▲ Basisschool Lutgardis (Etterbeek)

© VGC

▲ Basisschool De Zenne (Laken)

WERKEN AAN DE SCHOLEN VAN VANDAAG

INVESTERINGEN IN UITBREIDING VAN DE ONDERWIJSCAPACITEIT

Ook in 2016 werden middelen vrijgemaakt om nieuwe schoolcapaciteit te creëren. Via een gezamenlijke inspanning van de VGC en de Vlaamse Gemeenschap werden respectievelijk 10,8 en 9,5 miljoen euro uitgetrokken voor 7 infrastructuurdossiers. Deze middelen zijn goed voor meer dan 1.000 nieuwe plaatsen in het Nederlandstalig basisonderwijs in Brussel.

GEMEENTE	BASISSCHOLEN
Brussel	Maria Boodschap
Jette	Sint-Michiëlsschool
Neder-Over-Heembeek (Brussel)	Kasteel Beiaard
Sint-Jans-Molenbeek	Klimpaal
Ukkel	De Iris
Ukkel	Sint-Jozefschool
Vorst	Sint-Augustinus

EEN GRONDIGE FACELIFT

Vier scholen konden dankzij de financiële steun van de VGC kleine nieuwbouwwerken of renovatiewerken uitvoeren.

GEMEENTE	BASIS- EN SECUNDAIRE SCHOLEN
Brussel	Sint-Joris
Jette	Dageraad
Schaarbeek	Heilige Familie
Schaarbeek	KA Emanuel Hiel

TIJDELIJKE INFRASTRUCTUUR BIJ VERHUISBEWEGINGEN

Grote nieuwbouwprojecten vragen vaak grote verhuisbewegingen van klassen en soms van een hele school. Om geen kostbare tijd te verliezen, steunt de VGC de bouw van tijdelijke infrastructuur. In 2016 werd meer dan 3 miljoen uitgetrokken voor het huren van panden of het bouwen van modulaire klassen.

GEMEENTE	BASIS- EN SECUNDAIRE SCHOLEN
Jette	Sint-Pieterscollege
Koekelberg/Sint-Agatha-Berchem	KA Koekelberg/Unescoschool
Sint-Jans-Molenbeek	Windekind
Anderlecht	Campus Sint-Lukas

INFRASTRUCTUUR IN DE STEIGERS EN REEDS GEREALISEERD

In 2016 werd de eerste steen gelegd voor de nieuwe basisschool aan de Van Ooststraat in Schaarbeek, de Unesco-campus in Koekelberg, de ateliers voor de leerling-bakkers en -slagers van COOVI en de Groene School in Anderlecht. Daarnaast werden een aantal nieuwe of gerenoveerde scholen feestelijk ingehuldigd: De Knipoo in Sint-Jans-Molenbeek, het Heilig Hart in Jette, de Lutgardisschool in Etterbeek en de Sint-Paulusschool in Ukkel.

TOEKOMSTIGE PROJECTEN

Samen met de Vlaamse Gemeenschap legde de VGC ook een investeringsplan voor de komende jaren vast. In 2017 en 2018 voorziet de Vlaamse Gemeenschap 20,5 miljoen euro voor 6 infrastructuurdossiers, terwijl de VGC zich in 2016 bijkomend engageerde voor 16,4 miljoen euro. Samen goed voor 1.350 plaatsen in het basisonderwijs en 670 plaatsen in het secundair onderwijs.

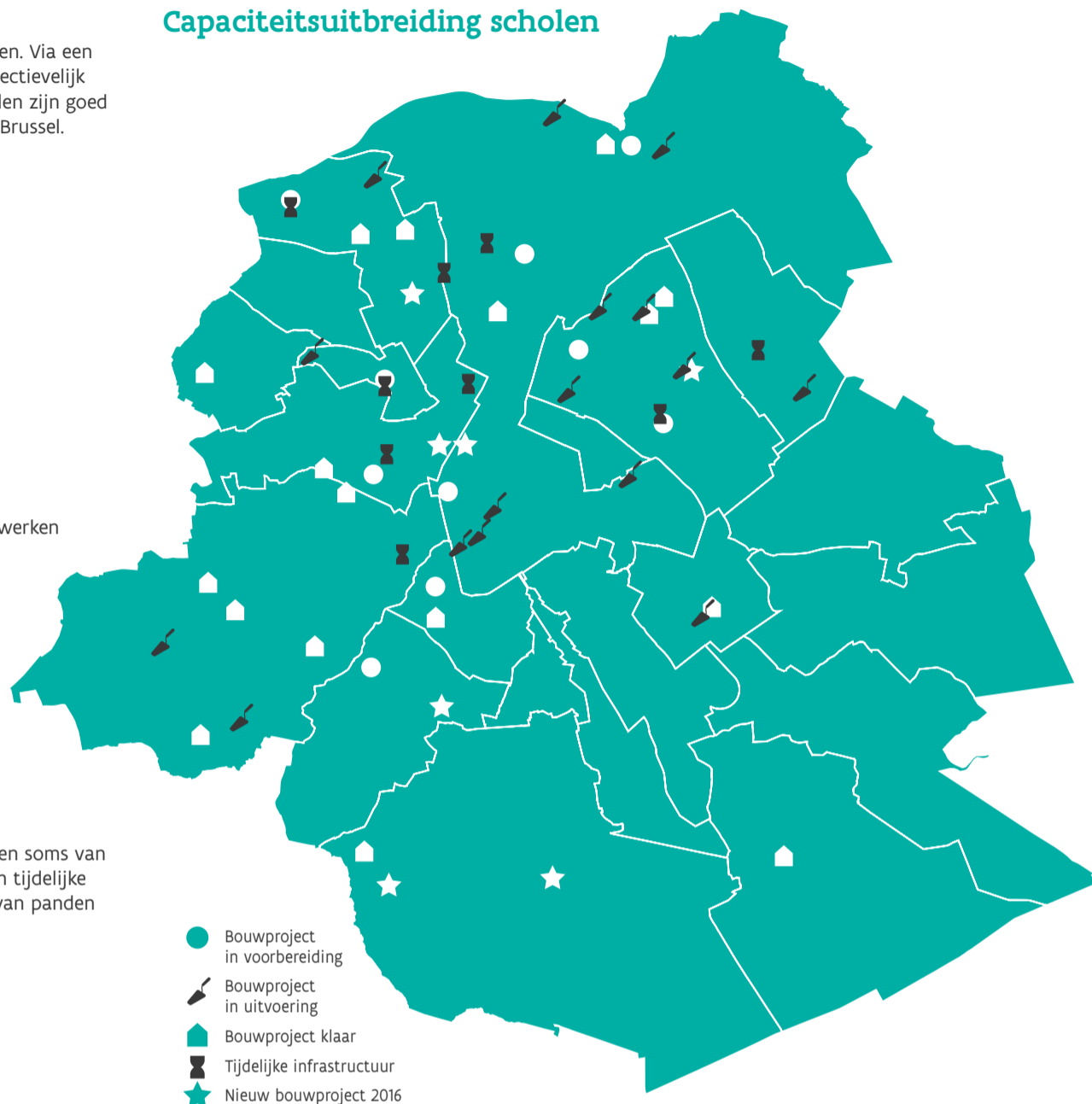
GEMEENTE	BASIS- EN SECUNDAIRE SCHOLEN
Anderlecht	Steinerschool
Anderlecht	Tiener- en secundaire school Scheut
Brussel	Atheneum Brussel en De Kleurdoos
Jette	Poelbos
Evere	Everheide
Sint-Jans-Molenbeek	Paruck- en Sint-Karelschool
Sint-Jans-Molenbeek	Windekind
Sint-Lambrechts-Woluwe	Angelusinstituut

De VGC trof in 2016 ook de voorbereidingen van twee belangrijke 'Brede School'-campussen, één in Koekelberg en één in Schaarbeek. Het is de ambitie om naast de noodzakelijke nieuwe schoolinfrastructuur voor het basis- en secundair onderwijs, eveneens te investeren in een kinderdagverblijf, een sporthal, een bibliotheek en jeugdinfrastructuur.

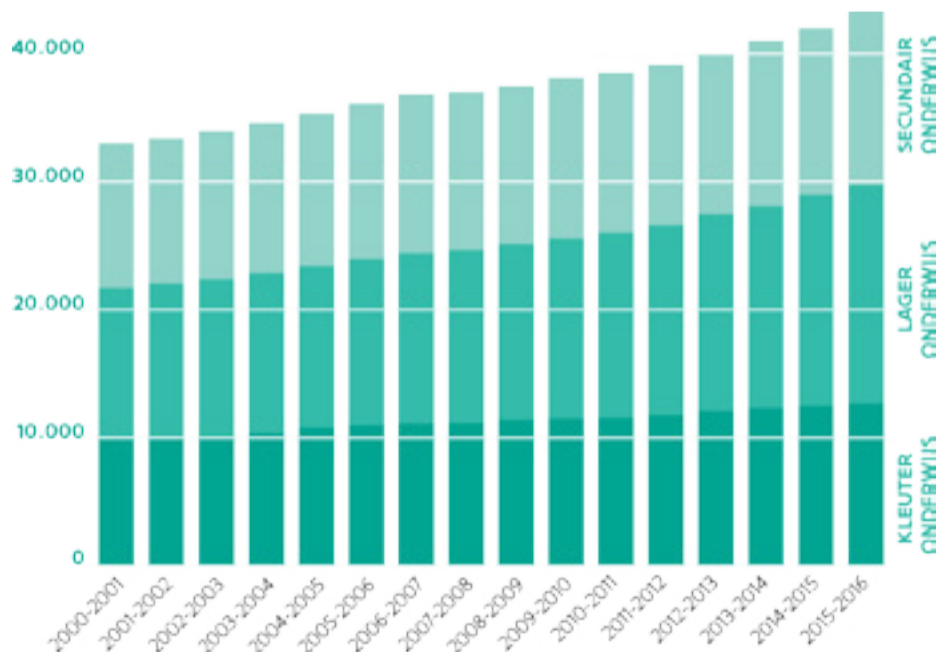
OPLEIDINGSINFRASTRUCTUUR VOOR VOLWASSENEN

Organisaties die inzetten op de vorming en certificering van volwassenen, zoals de vzw's Intec Brussel, Syntra Brussel en FIX, konden in 2016 rekenen op een financiële tussenkomst van de VGC. In totaal werd meer dan 1 miljoen euro uitgetrokken voor de aankoop en inrichting van nieuwe ateliers.

Capaciteitsuitbreiding scholen

EVOLUTIE LEERLINGENPOPULATIE IN HET (GEWOON) NEDERLANDSTALIG ONDERWIJS IN BRUSSEL

Bron: VGC-februaritellingen

GROOTSTE LOPENDE (VER)BOUWDOSSIERS VAN DE VGC

**INRICHTING KANTOREN FUSIE CLB
N-BRUSSEL EN CLB GO!**

Opgeleverd

**TIJDELIJKE INFRASTRUCTUUR
UNESCO-SCHOOL + SPORTHAL**

In uitvoering

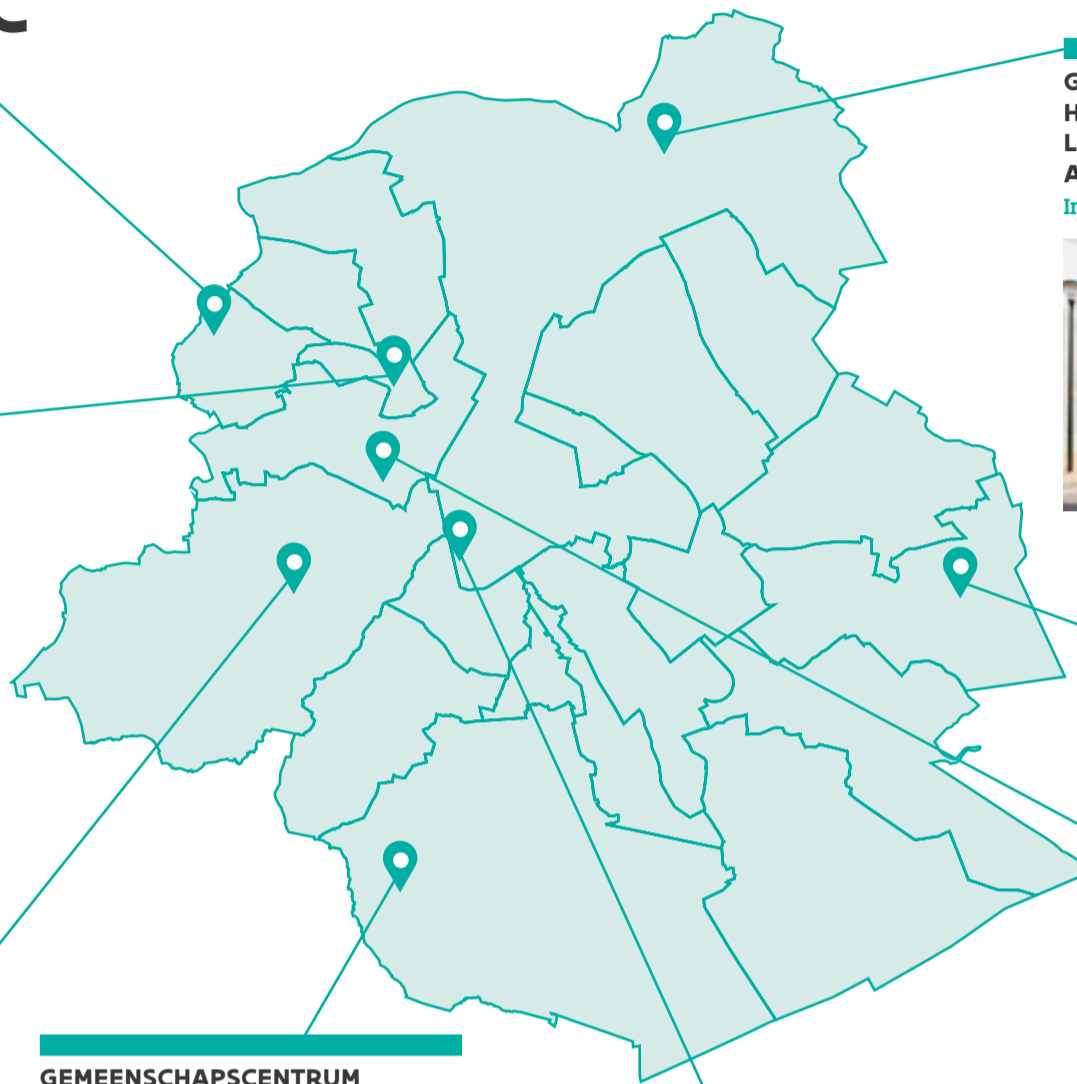
© KA Koekelberg

**GEMEENSCHAPSCENTRUM
DE RINCK**

In uitvoering

© LAVA Architecten

**GEMEENSCHAPSCENTRUM
HEEMBEEK-MUTSAARD /
LOKAAL DIENSTENCENTRUM
ADO ICARUS (PROJECT LENDRIK)**

In uitvoering

© HUB-architecten

GEMEENSCHAPSCENTRUM KONTAKT

Opgeleverd

**TIJDELIJKE BASISCHOOL
WINDEKIND**

Opgeleverd

© VGC

**GEMEENSCHAPSCENTRUM
CANDELAERSHUYS /
LOKAAL DIENSTENCENTRUM LOTUS**

1ste fase opgeleverd
2de fase start in 2017

© BPI / AZRC Architects

BREDE SCHOOL NIEUWLAND

1ste fase opgeleverd
2de fase in uitvoering

Nieuw gebouw 'Lendrik' brengt gemeenschapscentrum Heembeek-Mutsaard, lokaal dienstencentrum ADO Icarus en bibliotheek van de stad Brussel samen onder één dak

In Neder-Over-Heembeek werd op 9 oktober de eerste steen gelegd van het multifunctionele gebouw waar het gemeenschapscentrum, het lokale dienstencentrum en de bibliotheek samen zullen huizen. Dat de eerstesteenlegging op zondag 9 oktober plaatsvond, was geen toeval: elke tweede zondag van oktober wordt Sint-Lendrik herdacht, de beschermheilige van Neder-Over-Heembeek. De Heembekenaren zullen in de toekomst terecht kunnen in Lendrik, waar cultuur, ontspanning en zorg hand in hand gaan.

© HUB-architecten

Start bouwwerken voor nieuw gemeenschapscentrum Candelaershuys en lokaal dienstencentrum Lotus

Begin 2016 werd in Ukkel de eerste steen gelegd van het nieuwe 'huis' voor het gemeenschapscentrum Candelaershuys en het dienstencentrum Lotus. De verhuis naar deze nieuwe locatie biedt meer plaats en meer mogelijkheden voor beide partners, en zal nog meer voor een wederzijdse versterking kunnen zorgen.

Lotus en het Candelaershuys gaan zich vestigen in een nieuwe buurt, Kalevoet. Naast de sterke punten uit de bestaande werking, zoals de concerten, wil het gemeenschapscentrum ook sterk inzetten en inspelen op wat leeft in deze wijk.

Voor het dienstencentrum Lotus biedt deze 'cohousing' met het gemeenschapscentrum perspectieven om zijn werking te laten groeien en om via lokale verankering nog meer mensen met (beginnende) zorgnoden te bereiken.

© Architecten Chris Rossaert en Jan Thiers

TWEEHONDERD KINDEREN STARTEN SCHOOLJAAR IN NIEUWE MODULAIRE SCHOOL IN MOLENBEEK

Op 1 september opende de gemeentelijke basisschool Windekind feestelijk het nieuwe schooljaar. Dankzij de VGC konden tweehonderd leerlingen hun intrek nemen in moderne klassen van een tijdelijke modulaire school.

Voor het onderwijsbeleid van de VGC is de capaciteitsuitbreiding in het Nederlandstalig onderwijs in Brussel een speerpunt. Daarom besliste de VGC in 2013 om de bouw te subsidiëren van een nieuwe, dubbele basisschool Windekind van de gemeente Sint-Jans-Molenbeek. Zo komen er broodnodige plaatsen bij om de kinderen van Molenbeek en omstreken kwaliteitsvol onderwijs te laten volgen.

In afwachting van de bouw van de nieuwe school en door de verouderde staat van de bestaande gebouwen, werden de kinderen ondergebracht in een nieuwe modulaire infrastructuur. Die tijdelijke modulaire school werd op een recordtijd van twee maanden gebouwd en afgewerkt, dankzij een financiële en logistieke investering van de VGC en in nauwe samenwerking met de gemeente en het schoolteam. De VGC investeerde bijna 1 miljoen euro in het project.

Een gespecialiseerd bedrijf installeerde de nieuwe modules op een terrein van de gemeente vlak bij de bestaande school. De volledige basisschool voldoet aan alle technische en veiligheidsnormen en is goed voor een totale oppervlakte van 1.116 m². Alles is voorzien: er zijn vier klassen voor de kleuterschool, zes klassen voor de lagere school, vier zorglokalen, een polyvalente zaal, lokalen voor administratieve diensten, een lerarenlokaal, technische lokalen, een berging en sanitaire voorzieningen. Zo zitten de leerlingen en de leerkrachten goed gehuisvest, in afwachting van het verrijzen van de definitieve basisschool.

VGC INVESTEERT IN WELZIJN EN GEZONDHEID

In 2016 investeerde de Vlaamse Gemeenschapscommissie 3.897.214 euro in nieuwe of aangepaste infrastructuur voor welzijns- en gezondheidsinstellingen. Met die financiële steun kunnen de organisaties een kwaliteitsvolle en vlot toegankelijke infrastructuur realiseren die beantwoordt aan de huidige infrastructuureisen.

Lokale dienstencentra

In 2016 kregen vzw Buurtwerk Noordwijk en vzw lokaal dienstencentrum Forum uit Brussel-Centrum een subsidie voor de nieuwbouw van het lokaal dienstencentrum De Harmonie in de Noordwijk en voor de aankoop van de gelijkvloerse verdieping van het lokaal dienstencentrum Miro in Vorst. In de wijk Marius Renard in Anderlecht investeert vzw Cosmos Excelsior in betere toegankelijkheid van het lokaal dienstencentrum Vives. Vzw Zoniënzorg ten slotte renoveert in Sint-Pieters-Woluwe het Koetshuis op de site van het gemeenschapscentrum Kontakt tot een modern en aangepast lokaal dienstencentrum. In Ganshoren, Neder-Over-Heembeek en Ukkel realiseert de VGC een gedeelde toegankelijke infrastructuur voor de lokale dienstencentra De Zeyp, Ado Icarus en Lotus met de gemeenschapscentra De Zeyp, Heembeek-Mutsaard en het Candelaershuys. Zo kunnen de lokale dienstencentra verder groeien en hun opdrachten in de eigen wijk ontplooiën.

Centra voor mensen met beperking

De VGC investeert ook in nieuwe infrastructuur voor personen met een beperking. Zo ondersteunt ze de renovatie van het internaat

van vzw De Ark te Laken aan de Ninoofsesteenweg 333 in Anderlecht (voormalige Cardijnschool). Ook het dagcentrum van vzw De Lork wordt grondig gerenoveerd. En ouderen met een visuele beperking kunnen volgend jaar terecht in een nieuw dagverzorgingscentrum van vzw Brailleliga.

Gezondheidscentra

Zowel het Centrum voor Ambulante Revalidatie Brussel vzw in Sint-Jans-Molenbeek als het Centrum voor Ontwikkelingsstoornissen Brussel vzw kunnen vernieuwde lokalen in gebruik nemen. Maar ook het gezondheidscentrum in het Sint-Pietersziekenhuis in de Marollen, uitgebaat door vzw VRGT, wordt uitgebreid.

Beschutte werkplaats

Vzw TWI baat de enige Nederlandstalige beschutte werkplaats in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest uit. En kon op de steun van de VGC rekenen voor de uitbreiding van de scanafdeling. Zo helpt de VGC arbeidskansen te creëren voor mensen met een arbeids handicap en blijven nieuwe arbeidsplaatsen mogelijk.

▲ Dienstencentrum Miro in Vorst

KASTERLINDEN-DE POOLSTER WINT PUBLIEKSPRIJS BRUSSEL-HORTA 2016

De architectuurprijs Brussel-Horta is een tweejaarlijkse prijs die opmerkelijke architectuurprojecten in Brussel bekroont. In 2016 ging de prijs in de categorie 'Private of publieke utiliteitsbouw' naar de vernieuwde campus van Kasterlinden-De Poolster in Sint-Agatha-Berchem.

De onderwijsinstellingen Kasterlinden (basisschool, secundaire school, internaat) en het revalidatiecentrum De Poolster zijn toonaangevend als het aankomt op onderwijs en behandeling van kinderen met gehoor-, spraak- of gezichtsproblemen of autismespectrumstoornissen.

De campus opende in oktober 2015 feestelijk zijn deuren. Het bouwproject is voorlopig de grootste schoolinvestering in de geschiedenis van de VGC. De nieuwe campus is gebouwd naar een ontwerp van POLO Architects in samenwerking met BOB361 architecten.

Lees meer over de architectuurprijs Brussel-Horta: www.pbh.sadbr.be

Bekijk foto's van de nieuwe campus op: www.kasterlinden.be/fotos-van-de-nieuwe-campus

© Stefan Op de Beek

VGC ZORGT VOOR GROOTSTE UITBREIDING OOIT IN BRUSSELSE KINDEROPVANG

MAAR LIEFST 219 NIEUWE PLAATSEN

In april werd de Cartografie voorgesteld. Dit wetenschappelijk onderzoek in opdracht van de VGC, bracht de Nederlandstalige gezinsinitiatieven in Brussel in kaart. De Cartografie is een vervolgonderzoek op twee eerdere studies in 2005 en 2010. Voor het eerst werd niet alleen de kinderopvang voor baby's en peuters onder 3 jaar onderzocht, maar ook de preventieve gezinsondersteuning en de buitenschoolse kinderopvang.

Meer baby's en peuters

De allergrootste uitdaging die de Cartografie beschrijft, is het groeiende aantal kinderen onder 3 jaar in Brussel en de nood aan plaatsen in de kinderopvang die daarmee gepaard gaat. Bovendien is er in Brussel meer dan elders behoefte aan kinderopvang waar gezinnen een prijs betalen volgens hun inkomen.

Als belangrijke stap naar een behoeftedekkend aanbod werd in het voorjaar van 2016 de grootste capaciteitsuitbreiding ooit gerealiseerd: de VGC creëerde maar liefst 219 opvangplaatsen in de kinderopvang voor baby's en peuters.

Ook de buitenschoolse kinderopvang werd uitgebreid: op vier locaties in Brussel werden in totaal 65 extra plaatsen gerealiseerd. Twee nieuwe vestigingen startten, één in Sint-Jans-Molenbeek en één in Anderlecht. In Laken en Schaarbeek breidde een bestaande opvanglocatie uit. De kaart laat de locaties in Brussel zien die uitbreidden.

“ GROEIEND AANTAL KINDEREN
ONDER DRIE JAAR IN BRUSSEL
EN MEER BEHOEFTE AAN
BETAALBARE KINDEROPVANG ”

Vooraf waar tekort het grootst was

De extra plaatsen werden toegekend aan organisaties die actief zijn in die wijken en gemeenten waar het tekort het grootst is. Maar er werd ook rekening gehouden met deelname van de initiatieven aan bestaande netwerken zoals Brede School en het Lokaal Loket Kinderopvang.

Kwaliteitsvolle infrastructuur

Bovendien blijft de VGC investeren in gebouwen voor kinderopvang. Zo ging in 2016 het vernieuwde kinderdagverblijf Harlekijntje (Jette) open en verhuisde kinderdagverblijf Bammeke (Ganshoren) naar een nieuw gebouw. De werken in de kinderdagverblijven Kraakje (Ukkel), Robbedoes (Schaarbeek), Scheutje (Anderlecht), De Kleine Zenne (Sint-Jans-Molenbeek) en Kiekeboe II (Sint-Gillis) zijn bijna klaar, waardoor heel wat extra capaciteit snel operationeel wordt.

Het volledige onderzoek kunt u raadplegen op de website van de VGC:
www.vgc.be/files/download/160420_onderzoeksrapport_cartografie.pdf

De VGC ontwikkelde een handige brochure die de belangrijkste evoluties, cijfers en uitdagingen eenvoudig en sprekend weergeeft:
www.vgc.be/files/download/160420_brochure_cartografie_nl.pdf

Profielschets van het Brusselse gezin

	BRUSSEL	VLAANDEREN
geboortes per 1000 inwoners (2014)	15,83%	10,46%
kinderen jonger dan 3 jaar (2015)	4,58%	3,19%
kinderen van 3 tot en met 12 jaar (2015)	12,94%	10,92%
kinderen jonger dan 3 jaar in eenoudergezin (2015)	16,99%	7,40%
kinderen jonger dan 3 jaar die leven in kansarm gezin (2014)	23,3%	11,4%
kinderen (0-17 jaar) die opgroeien in gezin waar niemand betaald werk verricht (2014)	25,7%	6,6%
gemiddeld gezinsinkomen per jaar (2013)	€ 26.871 <small>laagste gemiddeld inkomen is € 18.748 (Sint-Joost-ten-Node)</small>	€ 32.275
niet-Belgische nationaliteit (2015)	33,93%	7,82%

€ 915.000

Middelen uit het Stedenfonds die jaarlijks gebruikt worden voor deze capaciteitsuitbreiding

Capaciteitsuitbreiding

📍 Kinderopvang baby's en peuters 📍 Buitenschoolse kinderopvang

© Lander Loeckx

TWEE BRUSSELSE JEUGDHUIZEN OPENEN NIEUWE LOKALEN

Nieuw jeugdhuis De Branding

Het nieuwe jeugdhuis De Branding op het Kardinaal Mercierplein in Jette opende op zaterdag 10 december 2016 officieel de deuren. Daarmee komt voor het jeugdhuis een einde aan de jarenlange zoektocht naar een eigen locatie. De VGC subsidieerde het nieuwe jeugdhuis met 500.000 euro, de Brusselse regering deed daar nog 300.000 euro bovenop. En de gemeente Jette zorgde voor de grond. De Brusselse jeugdhuisen konden voor de bouwwerken rekenen op de expertise van hun koepel, Jeugdhuisen Ondersteuning Brussel vzw (JHOB), die als bouwheer optrad.

Nieuwe lokalen voor jeugdhuis Alleman en Chiro Oudergem

Op 22 april 2016 vond in Oudergem de plechtige opening plaats van de nieuwe gebouwen van het Jeugdhuis Alleman en van de nieuwe Chirolokalen. De infrastructuur van het jeugdhuis en de Chiro in Oudergem was de laatste jaren aan het verouderen en aan vernieuwing toe. De jongeren kunnen nu terecht in een moderne multifunctionele zaal en een ruim vertrek op de bovenverdieping. Boven het jeugdhuis heeft de Chiro twee lokalen. Er is ook een lift voor mensen met beperkte mobiliteit.

www.jhalleman.be

www.facebook.com/jeugdhuis.debranding

© VZW JHOB

▲ Jeugdhuis Alleman

© VZW JHOB

▲ Jeugdhuis De Branding

6. BRUSSEL BELEVEN

ZOMER IN DE LUCHT: HET GEMEENSCHAPSCENTRUM OP VERPLAATSING

Brusselaars kennen hun gemeenschapscentra op heel verschillende manieren. Misschien gaat u naar uw gemeenschapscentrum voor de conversatietafels Nederlands? Voor de goede concerten? Voor films, schoolvoorstellingen, speelweken? Misschien gaat u weleens iets drinken op het terras van De Markten? Of bent u lid van een raad van bestuur? Hoe dan ook kent u uw gemeenschapscentrum als een gastvrij huis of open infrastructuur voor eigen of receptieve activiteiten. In elk gemeenschapscentrum is de meest gestelde vraag: kunnen wij bij u een zaal huren?

Maar een gemeenschapscentrum is ook een werking die de muren van het eigen huis te buiten gaat. Onder het motto *Zomer in de lucht/un air d'été* verklaren de 22 Brusselse gemeenschapscentra elk jaar het seizoen van de stadsfestivals voor geopend. Want in de openlucht kan zoveel meer dan tussen de eigen muren. Meestal gaat het om samenwerkingen waarbij (meerdere) lokale spelers, soms ook buurtbewoners, samen stad maken in de door hen gedeelde ruimte. Doe even de test. Hieronder staan allerlei activiteiten. Wist u dat er gemeenschapscentra bij betrokken zijn?

SuperVliegSuperMouche

SuperVliegSuperMouche is het jaarlijkse feest van de kinderkunsten in het park van Vorst. Gemeenschapscentra De Pianofabriek in Sint-Gillis en Ten Weyngaert in Vorst ondersteunen het festival en trekken hun eigen programmatie door naar het festival. Ten Weyngaert programmeert zijn laatste familievoorstelling van het seizoen op SuperVlieg-SuperMouche. Dat is een sterke boodschap voor de bezoekers van het gemeenschapscentrum: die zondag in juni worden ze in het park verwacht. SuperVliegSuperMouche en de gemeenschapscentra zorgen met sociaal-artistieke projecten dat buurtkinderen en -bewoners betrokken zijn bij de inhoud van het festival.

Bar Eliza

Bar Eliza is een initiatief van buurtbewoners en de organisatoren van Plazey, het jaarlijkse gratis festival in het Elisabethpark. Die organisatoren, dat zijn de gemeenschapscentra De Zeyn en De Plato. De bar laat de dynamiek van het festival een zomer lang doorwerken. Met growfunding haalden de initiatiefnemers meer dan 15.000 euro op om het project te realiseren en een paviljoen op te waarden tot lommerrijke ontmoetingsplek. Buurtbewoners stellen activiteiten of workshops voor, zoals de 'oudetaartendag' op woensdag. Door het grote succes ging Bar Eliza ook in de kerstvakantie één week open.

Parken en pleinen

Voenk, Visueel Festival Visuel, Boempatit Josafat, O'de Molenbeek, Tournee General Special en Brosella kids zijn straattheaterfestivals die in de zomermaanden spectaculaire voorstellingen brengen naar pleinen en parken in Brussel. Aan de basis liggen lokale samenwerkingen tussen het gemeenschapscentrum en de cultuurdienst van de gemeenten Jette (GC Essegem), Sint-Agatha Berchem (GC De Kroon), Schaarbeek (GC De Kriekelaar), Sint-Jans-Molenbeek (GC De Vaartkapoen), Anderlecht (GC De Rinck) en Laken (GC Nekkersdal).

Zoniënmars

Het Zoniënwoud is niet alleen de groene long van Brussel. Het betoverende karakter van het bos is een attractie op zich. Voor de Zoniënmars slaan vier gemeenschapscentra elk jaar de handen in elkaar. Ze organiseren op de wip tussen lente en zomer een groots wandelevenement door het woud, met een muzikale toets. Want waar gemarcheerd wordt, daar mag muziek klinken.

“ WIST Ú DAT ER BIJ
DIE STADSFESTIVALS
GEMEENSCHAPSCENTRA
BETROKKEN ZIJN? ”

© Jeroen Deruddere

▲ Zoniënmars/Zoniënklinken

▼ SuperVliegSuperMouche 2016

© Quentin Velge

ARTIESTENPARCOURS ZETTEN BRUSSELSE KUNSTENAARS IN DE KIJKER

© Bruno D'Alimonte

Vijf Brusselse gemeenten organiseren elk jaar of om de twee jaar een artiestenparcours. De combinatie van kunst en de ontdekking van huizen, wijken en aparte locaties trekt per gemeente vlot honderden tot zelfs duizenden bezoekers. De parcours zijn overal een beetje anders georganiseerd, maar de succesfactoren zijn overal dezelfde.

De artiestenparcours zijn overal staaltjes van goede samenwerking tussen Franstalige en Nederlandstalige partners. Alle organisaties noemen als succesfactoren het vertrouwen tussen beroepskrachten en politieke steun.

VAN BEELDENDE KUNST TOT GASTRONOMIE IN JETTE

Jette organiseert elk jaar een groot artiestenparcours met beeldende kunst, maar ook andere disciplines en zelfs gastronomie. Na tien edities is het artiestenparcours uit zijn voegen gebarsten. In 2016 werkten er vierhonderd artiesten mee. Daarom waren er ook groepstentoonstellingen in grotere ruimtes zoals de bibliotheek en het gemeentehuis. Cultuurbeleidscoördinator Jessy Neukermans: 'We moedigen de artiesten aan om thuis te exposeren. We willen mensen laten kennismaken met de wereld en de thuisomgeving van de artiesten. Daardoor werd het artiestenparcours een uniek visitekaartje van Jette. Je kunt alle wijken van Jette ontdekken en in veel kunstenaarsateliers achter de schermen gaan kijken.'

'LUXEVERSIE' IN SCHAARBEEK

De artiestenparcours zijn voor elke gemeente een belangrijk feelgoodmoment. In Schaarbeek organiseerde de Franstalige dienst Cultuur het artiestenparcours al langer. In 2009 organiseerden de twee cultuurdiensten voor het eerst samen Mozaïk Artistiek, een luxeverisie van het artiestenparcours. Diensthoofd Nederlandstalige Cultuur Inge Wauters: 'Het doel is Schaarbeek op de kaart zetten als kunstenaarsgemeente. We zetten het culturele en artistieke erfgoed en potentieel in de kijker. Zo versterken we het gemeenschapsgevoel. Alle plekken waar het publiek terecht kon, kregen een kleurrijke mozaïektegel op de stoep. Dat oogde ook mooi in het straatbeeld. Heel wat bezoekers waren daarover zo enthousiast dat ze daarna ook een eigen, unieke stoeptegel bestelden.'

BONTE MIX IN ANDERLECHT

Ook Anderlecht heeft een tweejaarlijks artiestenparcours. In 2016 werd er beeldend werk van 150 kunstenaars tentoongesteld in een bonte mix van groeps- en individuele tentoonstellingen bij mensen thuis. Daarnaast waren er animaties: van rap-optredens over violinitiaties tot sprookjesvertellingen. Op de pilaren van afrit 15, de wereldberoemde Hall of Fame, werden tientallen nieuwe monumentale graffiti gespoten van acht meter hoog. Er was voor het eerst een publieksprijs en een pendelbus.

SERENADE AAN BALKON IN KOEKELBERG

Het artiestenparcours in Koekelberg is om verschillende redenen een buitenbeentje. Ten eerste zet Koekelberg helemaal in op uitvoerende kunsten: muziek, zang, dans, literatuur, performance, circuskunsten en opera. En ten tweede is 'Serenade aan Balkon' een romantisch artiestenparcours, elk jaar rond Valentijn. Het publiek krijgt rendez-vous op één plek en wordt van daaruit meegenomen naar unieke locaties in de buurt, vooral langs balkons. Bewoners stellen hun balkon open voor kunstenaars, die er optreden voor het publiek dat van beneden toekijkt. Alle optredens hebben de liefde als thema. Serenade aan Balkon was in 2016 aan zijn achtste editie toe. Het parcours is ondertussen zo bekend dat er zich elk jaar spontaan nieuwe bewoners melden die hun balkon ook eens willen openstellen. De kunstenaars hebben bij voorkeur een band met Koekelberg. Serenade aan Balkon kadert net als Plazey en Bar Eliza in de inspanningen van de gemeente voor meer sociale samenhang rond het Elizabethpark. Organisatoren zijn de dienst Nederlandstalige Cultuur, de bibliotheek Boekelberg en GC De Plato. 'De Franstalige dienst Cultuur heeft van in het begin het project altijd ondersteund', zegt cultuurbeleidscoördinator Marc Bultereys. 'Dat komt omdat de schepen van in het begin die link heeft gelegd. En meer nog dan op tweetaligheid zetten wij in op meertaligheid en diversiteit.'

AL TWINTIG JAAR ARTIESTENPARCOURS IN WATERMAAL-BOSVOORDE

Watermaal-Bosvoorde pakt het helemaal anders aan. De gemeente kan terugblikken op een rijke traditie van twintig jaar artiestenparcours. Diensthoofd Jan De Paepe van de Cultuurdienst: 'Omdat we zo'n kleine dienst zijn, hebben wij nooit de artiestenparcours georganiseerd. Dat doen de kunstenaars zelf. De dienst Cultuur nodigt elk jaar de 325 kunstenaars in de gemeente uit voor een nieuwjaarsdrink. Daar overleggen we over vaste tentoonstellingen en over kandidaat-organisatoren voor een artiestenparcours. Alle kunstenaars krijgen het verslag, zodat iedereen weet van de oproep. We beperken ons altijd tot één wijk per artiestenparcours. Dan blijft alles binnen wandelafstand en kan het publiek alle plekken bezoeken. Een minimum van twintig tentoonstellingsplaatsen is wel nodig. Vaak is onze dienst betrokken bij de artistieke

keuzes.' De gemeente ondersteunt met raad en daad, logistiek en promotie, en kleine budgetten.

WAT HET NIEUWE JAAR BRENGT?

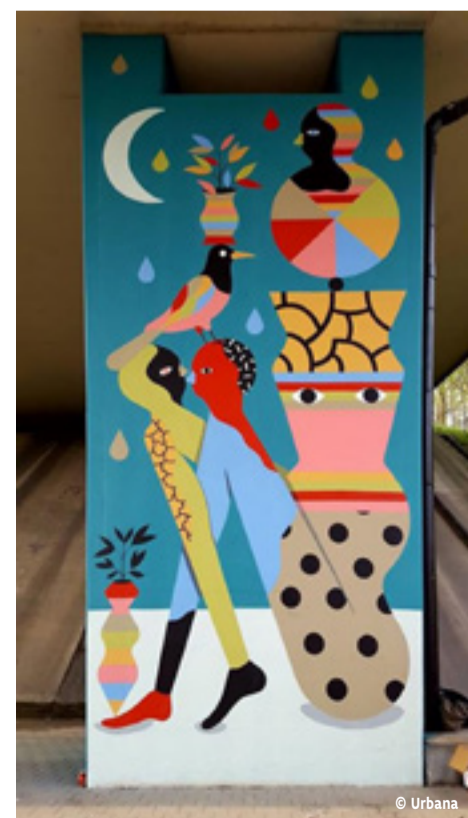
Ook zin gekregen om de Brusselse gemeenten te gaan ontdekken? Hou dan de twee laatste weekends van april vrij. In Jette kunt u terecht in het weekend van 22 en 23 april. In Watermaal-Bosvoorde op 29-30 april en 1 mei. 'Dit voorjaar wordt het een beeldenparcours in onze tuinen. Vanop de gemeenschappelijke paden tussen de huizen kun je de werken in de tuinen bewonderen. En die zullen de moeite waard zijn', belooft Jan De Paepe.

www.deplato.be
www.jette.irisnet.be
www.watermaal-bosvoorde.be
www.itinerart.net
www.art1030.be

“ MENSEN LATEN
KENNISMAKEN
MET WERELD EN
THUISOMGEVING VAN
ARTIESTEN ”

© Urbana

© Urbana

▲ Op de pilaren van afrit 15, de wereldberoemde Hall of Fame, werden tientallen nieuwe monumentale graffiti gespoten.

CLOUSEAU ZORGT VOOR VONKEN EN VUUR TIJDENS 15DE AVOND VAN HET NEDERLANDSTALIG ONDERWIJS

Op 16 februari 2016 stond Clouseau op de planken in het Paleis voor Schone Kunsten voor de 15de Avond van het Nederlandstalig onderwijs. Na afloop van het concert konden de 1.800 aanwezigen bijpraten tijdens een receptie. De VGC wil met deze bedankingsavond haar waardering tonen voor iedereen die zich inzet voor het Nederlandstalig onderwijs in Brussel.

© Stefan Op de Beeck

© Stefan Op de Beeck

© Stefan Op de Beeck

© VGC

© VGC

VGC INVESTEERT IN SPORT

Nieuwe sporthal voor KA Woluwe

In Sint-Pieters-Woluwe werd op 21 mei 2016 een nieuwe sporthal ingehuldigd op de campus van het Meertalig Atheneum.

De sporthal is na de schooluren open voor organisaties die er een sportief aanbod willen ontwikkelen. Verschillende sportverenigingen vonden er ondertussen al onderdak.

Opslagplaats wordt sportzaal in Koekelberg

Op 5 september 2016 opende een nieuwe gevechtssportzaal in de Hovenierstraat in Koekelberg, op de grens met Sint-Jans-Molenbeek. De vzw Brussels Brazilian Jiu Jitsu Academie verbouwde de voormalige opslagplaats tot volwaardige dojo en bracht er zijn hele werking onder. Meer dan driehonderd kinderen en jongeren komen er nu al ravotten. Overdag kunnen ook scholen en organisaties terecht in de wijk sportzaal.

Brussels Brazilian Jiu-jitsu Academy:
www.bbja.be

Maximiliaanpark wordt eerste 'street work-out'-park van Brussel

Op 30 april 2016 ging in het Maximiliaanpark in Brussel het eerste 'street work-out'-park open. De Vlaamse Gemeenschapscommissie trok 40.000 euro uit voor de toestellen en om de ondergrond aan te passen.

Street work-out doe je niet met klassieke fitness-toestellen, maar met je eigen lichaamsgewicht en gewone toestellen die je in parken en op straat vindt. In het Maximiliaanpark staan nu enkele toestellen waarop sporters zich kunnen uitleven. De sport komt overgewaaid uit Oost-Europa, en wint ook in de Verenigde Staten aan populariteit.

Met de realisatie van het eerste 'street work-out'-park kreeg de eerste Brusselse street work-out club Wolf's Bar een vaste plek.

TWEË BRUSSELAARS LATEN HET ERFGOED VAN OUDE VOLKSCAFÉS BRUISEN

‘EEN VOLKSCAFÉ IS BELANGRIJK IN HET SOCIAAL WEEFSEL’

La Rose Blanche in Molenbeek en Aux Trois Rois in Schaarbeek zijn volkscafés met een stamboom die inspireerden tot dynamische erfgoedprojecten. Kris Kaerts maakt samen met Polyxeni Roumeliotis sinds april 2016 een film over La Rose Blanche, naar eigen zeggen het laatste Molenbeekse café in Griekse handen. Philippe Debroe exporteerde de tradities en de ambiance van Aux Trois Rois naar het festival Alles es Just! De naam verwijst naar de uitspraak van een van de stamgasten, de volksfiguur Pogge. De twee cafés zitten op een kantelpunt. De zaakvoerders van La Rose Blanche denken erover om het café te sluiten of te verkopen, terwijl Aux Trois Rois in 2016 werd verkocht. De erfgoedcel van de VGC ondersteunt het festival en de film.

Kenden jullie elkaars projecten?

Kris Kaerts: De figuur van Pogge kende ik al wel maar ik wist niet of het café er nog was. Ik ben blijven hangen bij de slogan 'Alles es just!' Van cafébazen wordt dikwijls gezegd dat ze de beste psychologen zijn. Ze zijn een verbindend element in een gemeenschap.

Philippe Debroe: Even een voetnoot: Pogge was niet de uitbater van het café. Hij is eigenlijk een Schaarbeekse volksfiguur uit de negentiende eeuw die zijn naam gaf aan een vriendenclub, de Vrienden van Pogge. Die Poggevrienden kwamen sinds 1875 samen in Aux Trois Rois. De voorzitter van die Poggevrienden was de laatste uitbater van het café.

“ DE LIGGING ALLEEN AL VOELT ALS EEN BAAI IN EEN HAVEN, EEN ANKERPLAATS. ”

Hoe kwam je achter het verhaal van Pogge?

Philippe: Ik woon in de wijk en toen ik mijn veertigste verjaardag ging vieren, wilde ik dat niet voor de zoveelste keer in het centrum van Brussel doen. Toevallig wandelde ik 's morgens langs het café en toen ik naar binnen keek, ontdekte ik een heel universum. Foto's, kaders en schilderijen die de hele honderdjarige geschiedenis van het café illustreerden.

Hoelang was het café al gesloten?

Philippe: Sinds 1997. Dus toen ik het leerde kennen, was het al veertien jaar dicht. Het werd een keer per jaar opengesteld in het kader van het Schaarbeekse carnaval als uitvalsbasis voor de Vrienden van Pogge.

Kris, jij bent ook geïnteresseerd in de historiek van La Rose Blanche zelf?

Kris: Het is een oud café en dat voel je. De ligging alleen al voelt als een baai in een haven, een ankerplaats. Ik ben met dat filmproject begonnen omdat ik hoorde dat het café dicht ging. Ik dacht toen: hier verdwijnt een hele epoque.

Philippe, waarom wil je de herinnering aan een volksfiguur als Pogge levend houden?

Philippe: De eerste tentoonstelling die ik in het café organiseerde, was op de Erfgoeddag over Helden. Ik vond dat we die antiheld de aandacht moesten geven die hij verdiende. Ik kon de familiealbums inkijken van de laatste uitbater van het café die er na de sluiting ook meer dan vijftien jaar bleef wonen. In die albums vond ik foto's van de duivenclubs van het café, de fietsclub, de biljartclub Aux Trois Rois. Tot in de jaren 80 hadden achttien verenigingen het café als uitvalsbasis.

Is La Rose Blanche ook zo'n epicentrum?

Kris: Een café is een microkosmos. Je kunt er heel veel leren en wat ik hier nu hoor, is dat je soms een buitenstaander nodig hebt om te zien dat die plaats speciaal is. Je probeert andere mensen ook dat gevoel te geven. En dat doe jij Philippe, door dat verhaal in verband te brengen met iets anders, iets wat dynamiek geeft. Ik doe dat met die Amicale.

Die Amicale, wat is dat?

Kris: Het is de vriendenkring van het café, maar voor mij is het tegelijk een feest- én een rouwcomité. Het zijn de getuigen van een van de laatste volkscafés van Brussel. Er zijn er nog, maar steeds minder. Bovendien is het volkscafé ingekleurd door de migratie. Om die verschillende verhalen eruit te krijgen, heb je mensen nodig en dat is de Amicale.

Philippe, jij hebt uiteindelijk de inboedel van het café gekocht om het erfgoed veilig te stellen?

Philippe: Ik ben meteen na het overlijden van de laatste uitbater naar het schepencollege gestapt om te zeggen dat het tijd was om in te grijpen. Het café dateert van 1722 en het staat op de achttiende-eeuwse Ferrariskaart als een van de eerste nederzettingen in die wijk. In het begin zag het er wel goed uit maar dat veranderde. Toen heb ik via de vzw Sputnik de inboedel kunnen kopen om het eventueel te restaureren. Uiteindelijk is het interieur toch afgebroken.

Toen heb jij een pop-upcafé laten maken van Aux Trois Rois?

Philippe: De erfgoedwaarde van dat café verminderde zienderogen. Ik heb alles op de centimeter opgemeten en uitgetekend op millimeterpapier. Uiteindelijk kregen we het idee om er een pop-upcafé van te maken. Het was een manier om het café te redden. Ondertussen hebben we het al twee keer gebruikt, onder andere bij het festival Alles es Just!

Hoe reageerde het publiek?

Philippe: Het publiek was vooral verbluft door de grote gelijkenis en het surrealistische karakter van het pop-upcafé. Dat je eigenlijk dezelfde sfeer min of meer opsnuift maar op een totaal andere locatie. In dit geval een theaterzaal in dezelfde wijk, Espace Scarabeus.

Wat hoop je te bereiken met het pop-upcafé?

Philippe: Het café heeft twee functies. Het is een statement: we mogen volkscafés niet langer beschouwen als miskend en minderwaardig erfgoed. Tegelijk is het ook het hoofdkwartier van het festival waarin de objecten een nieuwe invulling krijgen naargelang het thema van het festival. Er is ook een luik immaterieel erfgoed met de initiatieven van de Vrienden van de Vrienden van Pogge. Dat is het clubje kunstenaarsvrienden die van in het begin meedoen met het festival. Zij hebben vanaf de tweede editie van het festival in 2014 nieuwe pistes uitgedacht voor de vernieuwing van het erfgoed rond Pogge. Het festival Alles es Just! met zijn pop-upcafé is een manier om de Brusselse en de Schaarbeekse folklore een nieuwe identiteit te geven.

Hoe verklaar je de grote belangstelling voor jullie projecten?

Philippe: De belangstelling voor het festival is te danken aan de diversiteit van het programma. We tonen dat er in de wijk veel mogelijkheden zijn met erfgoed, waarop veel vormen van hedendaagse kunst en muziek kunnen aansluiten.
Kris: Voor mij is erfgoed een katalysator. Het is geladen en die energie moet je laten herleven. Ik denk dat er soms net iets te lang gewacht wordt met projecten rond volkscafés. We moeten ingrijpen als de zaak nog leeft. Het gaat om de verhalen van al die generaties die er over de vloer kwamen. Die het als een verlengde van hun woonkamer of een vluchtdeur voor de dagelijkse zorgen beschouwden. Het is goed om die plekken op te waarderen. Een café is belangrijk in het sociaal weefsel.

© La Rose Blanche/Amicale

Het project van La Rose Blanche wordt ook gesteund via growfunding. Het geld dat Kris Kaerts en Polyxeni Roumeliotis daarmee ophaalden, zal worden besteed aan de montage, de postproductie én voor het organiseren van screenings en voorstellingen.

Lees meer over growfunding, het Brussels platform voor sociale crowdfunding, op blz. 15 van dit jaarverslag.

www.growfunding.be/nl/bxl/la-rose-blanche

© Philippe Debroe

INTERVIEW: 30 JAAR BRUSSELSE ZAAVOETBALCOMPETITIE

In 2016 blies de Brusselse zaalvoetbalcompetitie (BZVC) dertig kaarsjes uit. In die dertig jaar groeide de competitie, met een record van 52 ploegen vorig jaar en 49 teams dit jaar, onderverdeeld in vier reeksen. Voorzitter André Beeckman zet zich al dertig jaar samen met de andere bestuursleden met hart en ziel in om alles in goede banen te leiden.

Hoe is de zaalvoetbalcompetitie gestart?

De BZVC herstartte in 1986 een competitie die gestopt was. De spelersgroepen vroegen om een nieuwe competitie op te starten. Er kwam een nieuw bestuur, met allemaal leden van de clubs. Wij zijn een onafhankelijke Brusselse Nederlandstalige competitie.

We zijn gestart met één reeks van 16 ploegen. Het jaar daarop hadden we al 22 ploegen en speelden we in twee reeksen. Na een korte terugval groeiden we in enkele jaren uit tot 39 ploegen. In 2009 sprongen we van 41 naar 48 ploegen en hadden we al vier reeksen. En dit seizoen spelen er dus 49 ploegen in vier reeksen bij de BZVC.

In al die jaren kreeg het Brusselse zaalvoetbal altijd maar meer succes. Zaalvoetbal is technischer en minder ruw dan buitenvoetbal, tackles en fysieke contacten zijn bijvoorbeeld verboden. Pluspunt van onze competitie is ook de nabijheid van alle ploegen. Verre verplaatsingen hoeven niet. In de jaren 80 explodeerde het aantal clubs in Sint-Agatha-Berchem. Een nieuwe groei van clubs zoals AB-Café, Roskamikaas, Le Coq Sportief, Rue de Flandre, Monk en Bebo kwam er in het centrum van Brussel toen veel Vlamingen zich daar vestigden. Nu zijn bijna alle Brusselse gemeenten vertegenwoordigd.

Weerspiegelen de leden van de BZVC de hele Brusselse bevolking?

Het multiculturele beeld van Brussel zit sterk in onze competitie. Naast de ploegen met traditie zoals Beertjes, Den Hemel, Cella Boys en Saloon hebben we ook ploegen van bedrijven, studenten en jeugdbewegingen. De laatste jaren groeide onze competitie met spelers van Italiaanse, Spaanse, Albanese en Noord-Afrikaanse origine. En nu hebben we ook ploegen met asielzoekers zoals Minor Ndako en Daringmen. Met FriS (Friends & Scream United) hebben we een ploeg waar mensen met een lichte beperking meespelen. We verwelkomen ze allemaal met open armen. Het is belangrijk dat onze competitie de Brusselse samenleving weerspiegelt in al haar componenten.

Spelen vrouwen geen zaalvoetbal?

Onze zaalvoetbalcompetitie is tot nu toe gericht op mannen vanaf 16 jaar. In de jaren 90 hebben we vijf jaar een veteranencompetitie gehad. En al heel lang proberen we een damescompetitie op te starten. Zodra er zich een zestal damesploegen aanbieden, starten we onmiddellijk een damescompetitie op. In Vlaams-Brabant is er al een. Voor het tornooi ter ere van ons 30-jarige bestaan hebben we genoeg dames kunnen motiveren om vier damesploegen te vormen. Maar dat lukte maar één keer.

Wat komt er allemaal kijken bij de zaalvoetbalcompetitie?

De competitie start in september en eindigt half mei. Elke ploeg speelt 22 tot 28 wedstrijden. Dat allemaal organiseren, is een huzarenstuk. Elke ploeg kan alleen op bepaalde data en uren in zijn zaal terecht. Daar moeten we rekening mee houden als we de kalender samenstellen. Veel foutmarge is er niet of we riskeren dat wedstrijden niet kunnen doorgaan. Ook moet er voor elke wedstrijd een scheidsrechter zijn. Elke wijziging in de kalender moeten we communiceren naar de ploegen. De sportdienst van de VGC ondersteunt ons logistiek, administratief en financieel. Sinds twaalf jaar hebben we een website waar alle wedstrijden en wijzigingen dagelijks worden bijgehouden.

“ ZODRA ER ZICH ZES DAMESPLOEGEN AANBIEDEN, STARTEN WE ONMIDDELIJK EEN DAMESCOMPETITIE OP. ”

Onze financiële toestand is al dertig jaar gezond, ondanks extra kosten zoals voor informatica en alle verplaatsingskosten van de scheidsrechters. Wat de clubs investeren in de BZVC, geeft de organisatie terug in de vorm van een bekerfinale met prijsuitreiking. Voor elke reeks hebben we mooie prijzen en een beker. Alle ploegen krijgen een nieuwe bal. Daarnaast zijn er mooie loten zoals de fairplaybeker met geldprijs. De jaarlijkse bekerfinale wordt afgesloten met een hapje en een pintje, allemaal aangeboden door de organisatie.

Hoe hebben jullie de 30ste verjaardag gevierd?

We hebben voor de eerste keer een outdoor zaalvoetbaltoernooi georganiseerd. Naast een aantal van onze competitieploegen speelden toen ook ploegen van buiten de BZVC. Zo konden die nieuwe ploegen met ons kennismaken. Iedereen - spelers, scheidsrechters en leden van het bestuur - kreeg een mooi aandenken. Achteraf was er een fantastische receptie met alles erop en eraan. Een geslaagde viering waar we veel herinneringen ophaalden. Zo konden we op ons tornooi nog eens onze vroegere topploeg TFE Benelux verwelkomen, die in het verleden ongeveer zeven keer na mekaar kampioen en bekerwinnaar was geweest, behalve in 2010. Toen hadden 'de ketjes' van AB-Café zich versterkt met sterren uit het buitenvoetbal die einde carrière waren, zoals Gilles De Bilde en Besnik Hasi. In dat jaar kon AB-Café TFE Benelux de titel afpakken.

www.bzvc.be

KLARAFESTIVAL EN PASPARTOE NODIGEN BRUSSELSE JONGEREN UIT OP YELLOW LOUNGE

Yellow Lounge is een hippe clubavond met klassieke muziek, ontstaan in de Berlijnse clubscene. Korte live sets van wereldberoemde klassieke musici worden afgewisseld met dj's en een vj. Intussen is Yellow Lounge uitgegroeid tot een begrip in Berlijn, en kent het navolging in steden als Amsterdam, Londen, Wenen en New York.

Het Klarafestival bracht Yellow Lounge naar Brussel. De legendarische club Mirano Continental vormde het gedroomde decor voor deze tweede editie in de hoofdstad. De sfeer was ongedwongen en er werd stevig gedanst tot in de vroege uurtjes.

Klarafestival, de VGC, jongerenorganisaties en scholen sloegen de handen in elkaar om meer dan honderd Brusselse jongeren te laten proeven van klassieke muziek in deze hippe setting. Er werd ook actief promotie gemaakt voor Paspardoe, de spaar- en kortingspas voor culturele belevenissen in Brussel voor iedereen.

www.paspardoebrussel.be

© Sander Buyck

© Lies Engelen

© André Beeckman

▲ André Beeckman

© Vassilios Tziambazis

▲ Sanfing Knights

SPEELPLEZIER VOOR 3.500 KINDEREN

De vernieuwde speelpleinwerking van de VGC in samenwerking met de Nederlandstalige scholen in Brussel was de voorbije zomervakantie aan haar tweede editie toe. In 2016 verhoogde de VGC de capaciteit: van 18 speelpleinen in 2015 naar 24 in 2016. Ze bezorgden 3.500 kinderen van 3 tot 14 jaar een gevarieerde, uitdagende en leuke vakantie.

Zomerschool met aandacht voor taal

Daarnaast konden anderstalige nieuwkomers voor het elfde jaar op rij terecht bij de Brusselse Zomerschool van het Onderwijscentrum Brussel. Zij kregen er een speels, maar intensief taalbad Nederlands. De Zomerschool heeft ook veel aandacht voor de ouders, in de vorm van infosessies, toonmomenten en bij het onthaal 's morgens. Deze zomer kwamen er 78 anderstalige nieuwkomers uit 28 verschillende landen naar de Zomerschool.

Samen naar Planckendaal

De speelpleinen en de Zomerschool trokken in de zomervakantie samen op uitstap naar Planckendaal. De kinderen konden samen met hun animatoren al spelend het park en de dieren ontdekken. De dag werd afgesloten met een optreden van de KetnetBand. Naast hun gekende repertoire zong de KetnetBand er - in première - het VGC-speelpleinlied, dat speciaal voor deze speelpleineditie werd geschreven. Om alle speelpleinen de kans te geven deel te nemen, werd het evenement twee keer georganiseerd.

“ VORIGE ZOMER KWAMEN ER 90 KINDEREN MET EEN EXTRA ZORGVRAAG NAAR ONZE SPEELPLEINEN. ”

Inclusie, geen illusie

In de vernieuwde speelpleinwerking speelt Kasterlinden een belangrijke rol met een eigen speelplein, De Kastaars. Daar kwam een dertigtal kinderen met een bijzondere ondersteuningsnood spelen. Maar inclusie is op elk speelplein belangrijk: in totaal kwamen 90 kinderen met een bijzondere ondersteuningsnood naar de VGC-speelpleinen. Ook de VGC-school Zaveldal organiseerde drie weken speelpleinen voor haar leerlingen. Deze groep vindt moeilijk aansluiting met het gewone vrijetijdsaanbod. De jongeren beleefden unieke momenten en verruimden hun blik door hun grenzen te verleggen tijdens de activiteiten.

Inclusieve werking

Het Onderwijscentrum Brussel (OCB) ondersteunde de inclusieve werking op de speelpleinen in samenwerking met vzw Indivo. Als dat nodig was, begeleidde Indivo de eerste dag op het speelplein. Speelpleinen met kinderen die bijzondere aandacht nodig hebben, kregen een extra inclusiebegeleider. Samen met hoofdanimatoren en animatoren werkte die drempels weg om voor de kinderen met een zorgvraag een veilig klimaat te creëren. Het OCB ondersteunde de inclusiebegeleiders met vorming en workshops.

www.vgcspeelpleinen.be

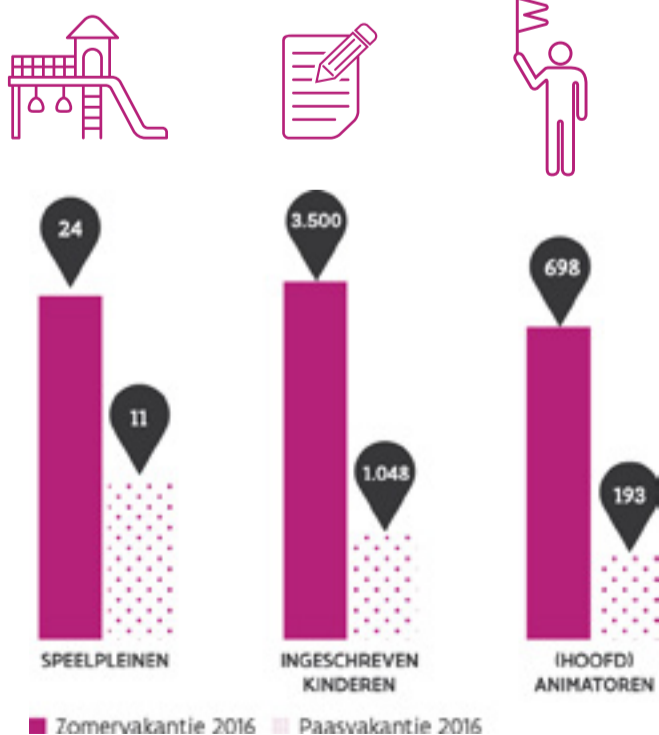
www.onderwijscentrumbrussel.be/projecten/zomerschool

www.zaveldal.be

www.kasterlinden.be

Speelpleinwerking in kaart

7. BRUSSEL IN CIJFERS

DE VGC-FINANCIËN IN 2016

De Vlaamse Gemeenschapscommissie krijgt haar inkomsten vooral van andere overheden: van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest, de Vlaamse Gemeenschap en de federale overheid. Daardoor is de begroting van de VGC sterk afhankelijk van de economische realiteit en van de beperkte budgettaire ruimte van deze overheden.

De belangrijkste inkomsten van de VGC

- Middelen Brussels Hoofdstedelijk Gewest: € 66.340.000
- Middelen Vlaamse Gemeenschap: € 58.320.000
- Middelen Federale overheid: € 15.880.000
- Overige middelen: € 27.960.000

In totaal had de VGC in 2016 dus een werkingsbudget van 168,50 miljoen euro. Met dat geld financiert de VGC al haar taken en opdrachten, voor alle beleidsdomeinen en voor de algemene werking van de organisatie. Daarnaast reserveert de VGC geld voor toekomstige uitgaven, onder andere voor investeringen.

Onderwijs en Vorming

Het beleidsdomein Onderwijs en Vorming had in 2016 een budget van 34,73 miljoen euro. Dat is bijna 21% van de totale werkingsuitgaven van de VGC.

18,2 miljoen euro ging naar de eigen scholen en naar het Centrum voor Leerlingenbegeleiding (CLB). 5,6 miljoen euro ging naar de werking van het Onderwijscentrum Brussel (OCB). Verder was er 10,93 miljoen euro voor een actief flankerend onderwijs- en vormingsbeleid.

Cultuur, Jeugd en Sport

Het beleidsdomein Cultuur, Jeugd en Sport had een budget van 31,09 miljoen euro. Daarvan ging 10,52 miljoen euro naar de 22 gemeenschapscentra in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest. Zij maken werk van een uitgebreid cultuur- en educatief aanbod, met aandacht voor gemeenschapsvorming. Verder ging er geld naar de ondersteuning van kunst en cultureel erfgoed, naar verenigingen en projecten, bibliotheken, jeugdwerk en sport. Het complete beleidsdomein Cultuur, Jeugd en Sport was in 2016 goed voor 18,5% van alle VGC-uitgaven.

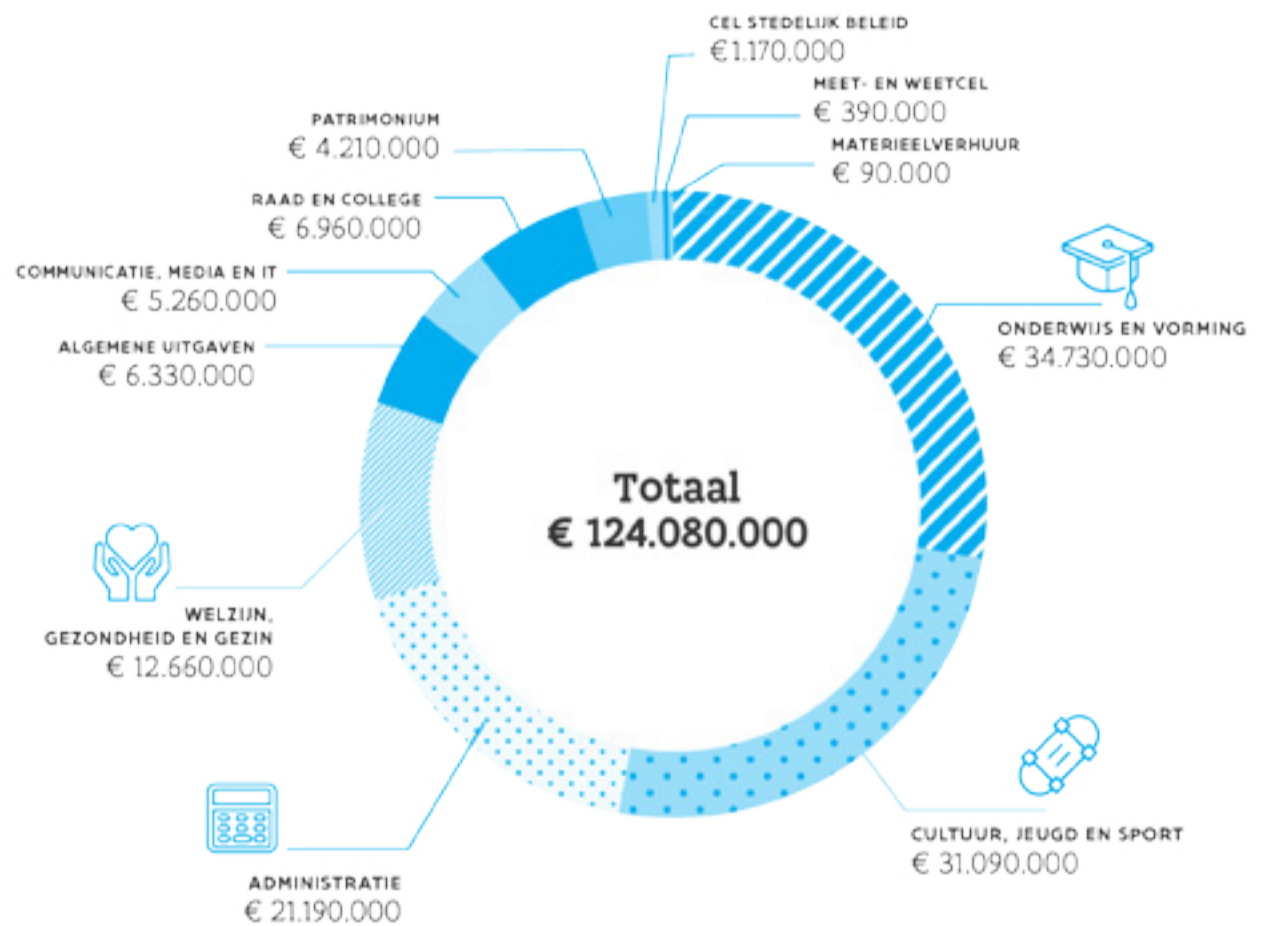
Welzijn, Gezondheid en Gezin

Het beleidsdomein Welzijn, Gezondheid en Gezin had in 2016 een budget van 12,66 miljoen euro om het welzijnswerk en een netwerk aan voorzieningen te ondersteunen. Rekening houdend met de grootstedelijke uitdagingen wordt er specifiek aandacht besteed aan doelgroepen zoals jeugd en ouderen, etnisch-culturele minderheden en personen met een beperking. Verder werd er 3,39 miljoen euro besteed in functie van de noden in gezinsvorming en kinderopvang. Ten slotte investeert de VGC in gezondheidszorg en financiert ze het revalidatiecentrum De Poolster.

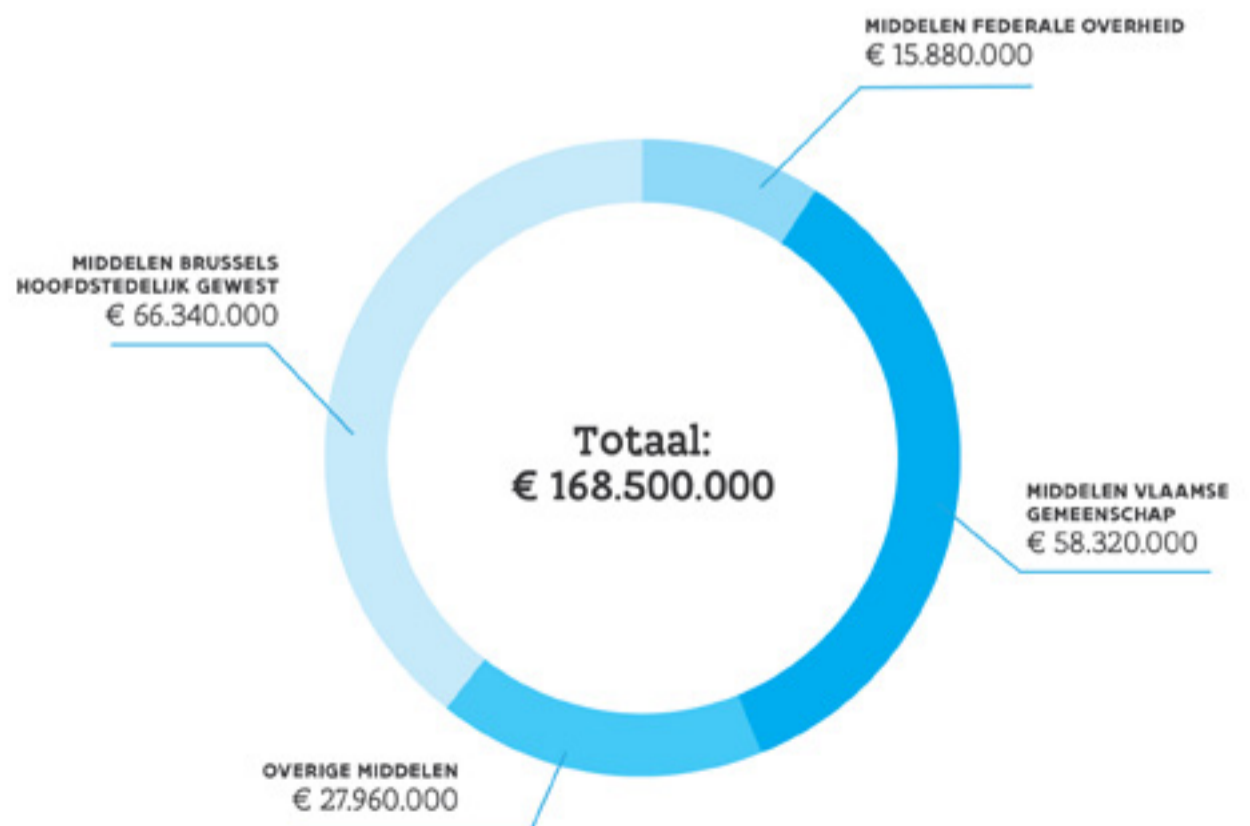
Investeringen

De VGC financiert ook duurzame investeringen. In 2016 stond daarvoor 52,6 miljoen euro in de begroting. Dat geld ging naar investeringen voor eigen infrastructuur en naar externe projecten zoals de capaciteitsuitbreiding in het onderwijs, de kinderopvang en de culturele instellingen.

ALGEMEEN OVERZICHT UITGAVEN 2016

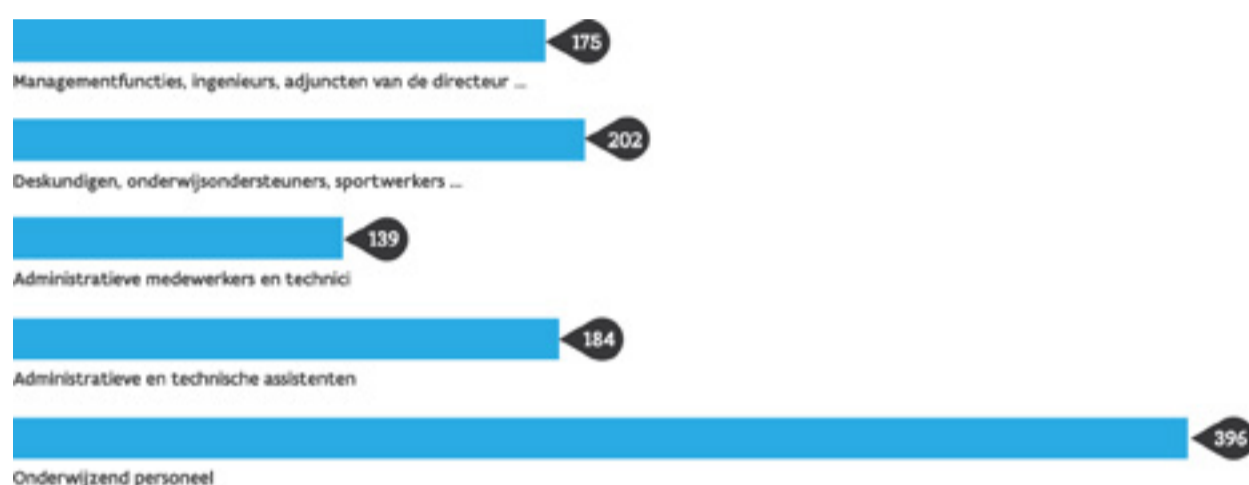

ALGEMEEN OVERZICHT INKOMSTEN 2016

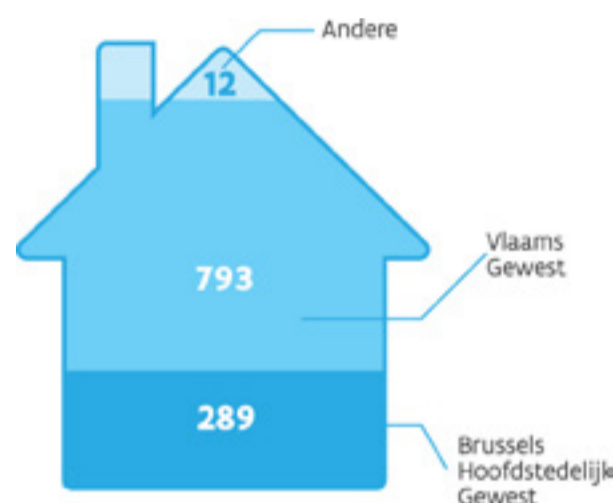

VGC-PERSONEEL: ENKELE CIJFERS

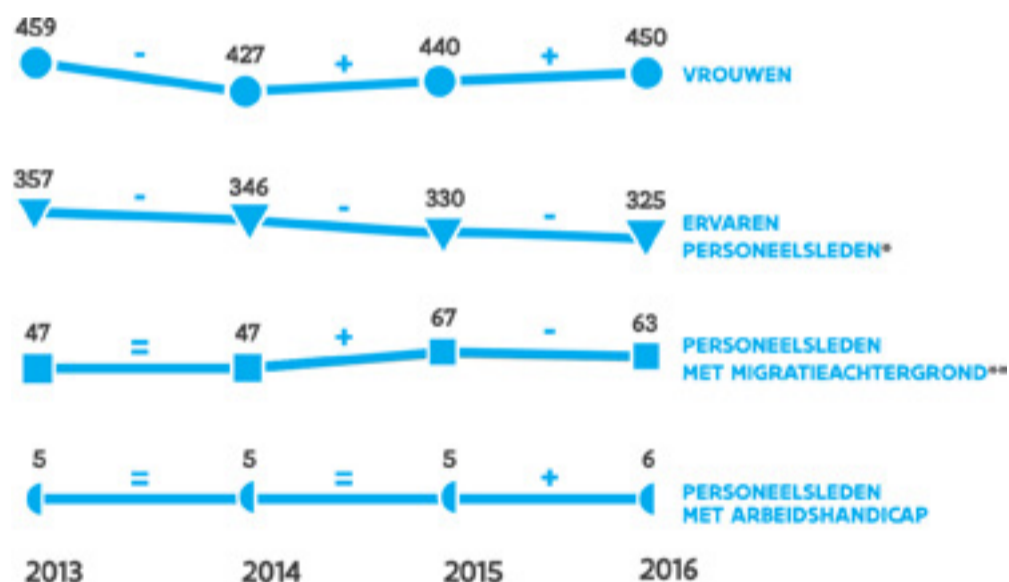
HET AANTAL PERSONEELSLEDEN PER FUNCTIE

WOONPLAATS VAN DE PERSONEELSLEDEN

DIVERSITEIT BIJ HET VGC-PERSONEEL

AANTAL PERSONEELSLEDEN PER LEEFTIJD EN GESLACHT

* Ervaren personeelsleden: personeelsleden ouder dan 45 jaar
 ** Personeelsleden met migratieachtergrond: aantal personeelsleden die niet de nationaliteit bezitten van een van de Europese lidstaten (EU-15), of van wie minstens een van de ouders of twee van de grootouders niet de nationaliteit van een van de Europese lidstaten (EU-15) bezitten op 31/12 (gebaseerd op vrijwillige registratie)

Al 295 keer
in Brussel

Word ook N-ambassadeur
en neem contact op met
merkbeleid@vgc.be.

Colofon

Verantwoordelijke uitgever
Eric Verrept, leidend ambtenaar
Emile Jacquainlaan 135
1000 Brussel

Samenstelling en coördinatie
VGC – Communicatie

Eindredactie
Mark Van Bogaert

Vormgeving
Josworld

Foto cover
Kleur: © Lander Loeckx
Zwart-wit: © Raisa Vandamme

Druk
Artoos | Hayez communication production house

D/2017/7025/09

Met dank aan iedereen die heeft meegewerkt
aan dit jaarverslag

www.vgc.be/publicaties
 [vlaamsegemeenschapscommissie](#)